

Kronika 2018

Charakteristika roku a hlavní události ve městě (zahrnuje i společenské a kulturní akce)

Leden

Stejně jako celá Česká republika, i Říčany vstoupily do roku, ve kterém si budeme připomínat množství kulatých výročí – událostí důležitých pro dějiny našeho státu. Máme letopočet končící osmičkou. Čekají nás také prezidentské volby (viz pasáž Politický a veřejný život města).

Začátek roku a tradiční Rybova mše v říčanském kostele

Zima byla na počátku roku 2018 mírná. Denní teploty se nejčastěji pohybovaly od nuly do deseti stupňů Celsia, občas se objevil sníh s deštěm, sníh poletoval vzduchem v chladnějším víkendů 13. a 14. ledna. V neděli 7. ledna, jako každý rok v tomto období, se v kostele sv. Petra a Pavla hrála Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby. Provedení zpěváků a muzikantů z okolí Ondřejova, Mnichovic a Říčan přilákalo velké množství návštěvníků, kteří říčanský kostel zcela zaplnili. Výtěžek z dobrovolného vstupného je již po léta věnován Dětskému domovu ve Strančicích, oddělení dětské onkologie a hematologie v Motole nebo na podporu vzdělávání v rozvojových zemích.

Tříkrálová sbírka

Největší zdejší charitativní akce roku, Tříkrálová sbírka, probíhala tentokrát od 1. do 14. ledna a byla mimořádně úspěšná. Děti vyšly do ulic v převlecích za tři krále (s doprovodem dospělých), často s hudebními nástroji, aby doplnily zpěv tříkrálové koledy. Vybaveny posvěcenou křídou a kasičkami Farní charity Říčany skupinky koledovaly po Říčanech i v některých okolních obcích. Počasí k nim tentokrát bylo vlídné, koledníci nemrzli jako například minulý rok. Marie Junková, vedoucí říčanské Farní charity, popsala pro zpravodaj zdejší farnosti Zvon situaci takto: *„Celkem jsme měli zapečetěno devatenáct kasiček, z toho tři kasičky byly stabilní, s ostatními chodily jednotlivé skupinky koledníků. Po ukončení sbírky bylo provedeno otevření kasiček na Městském úřadě v Říčanech a došlo ke spočítání obsahu všech kasiček. Nastalo velké překvapení, protože koledníci vykoledovali úžasnou částku 93 243 Kč! Tolik jsme ještě nikdy v kasičkách nenašli za celou dobu trvání sbírky.“* Vybrané peníze se z větší části vrátí do zdejší Farní charity a poslouží na akce pro seniory, na výpomoc potřebným rodinám ve spolupráci se sociálním odborem Městského úřadu Říčany a na podporu Hospice Dobrého Pastýře a Hospice knížete Václava. Druhou část obdrží Arcidiecézní charita Praha na projekty: Humanitární středisko ADCH Praha, Azylový dům Brandýs nad Labem pro pomoc matkám s dětmi, vybudování komunitního centra Harfa Farní charity Vlašim a podpora české nemocnice v Ugandě.

I dnes si v některých domácnostech nechávají nad dveře napsat K + M + B. Jedná se o zkratku latinského požehnání „Christus mansionem benedicat“ – Ať Bůh požehná tomuto domu. Mezi lidmi je rozšířený především druhý výklad, totiž že jde o iniciály tří králů-mudrců, kteří navštívili novorozeného Ježíše: Kašpara, Melichara a Baltazara. Tato tři písmena spolu s letopočtem mohou lidé číst na dveřích nebo horních zárubních různě po Říčanech, u kostela a fary na náměstí, ale i na budovách úřadu, u obchodů atd.

Plesy v Říčanech

Plesová sezona byla jako už tradičně nabitá. Všechny plesy ve městě se konaly v sále Kulturního centra Labuť, a to v tomto pořadí: Skautský ples (sobota 13. ledna), Myslivecký ples (sobota 20. ledna), Ples Roku (sobota 27. ledna). Dětské karnevaly různých organizátorů se také konají v KC Labuť (v neděli 14. 1. to byl maškarní karneval s kapelou Pískomil). V sokolovně ve Strašínské ulici se v neděli 28. ledna odehrál tradiční dětský karneval, který na tomto místě pořádá T. J. Sokol Říčany a Radošovice s Římskokatolickou farností v Říčanech. Sokolové a farníci z řad rodičů, prarodičů a přátel se podílejí na organizaci a průběhu akce, karnevalu se účastní i říčanští duchovní – děti je tak mají možnost potkat v jiném prostředí, než jsou zvyklé.

Akce na konci ledna

V úterý 30. ledna, jistě i v souvislosti s prezidentskými volbami, zcela zaplnila sál Centra Na Fialce přednáška Šimona Pánka. Ředitel organizace Člověk v tísni, politický aktivista a jeden ze studentských vůdců sametové revoluce, mluvil na téma Fake news a dezinformační média.

Ve středu 31. ledna zorganizovalo Žákovské zastupitelstvo města Říčany karneval na ledě jako dárek pro školáky za pololetní vysvědčení. Po ledové ploše Merkur Ice Areny se projížděly zástupy masek. Pro děti byl připraven program, součástí odpoledne bylo vystoupení Bruslařského klubu Říčany.

Únor

S únorem se dostavilo chladnější počasí. V noci ze soboty 3. února na neděli 4. února v našem městě po delší době zase sněžilo. Ráno 6. února s teplotou minus osm stupňů Celsia (v centru Říčan nedaleko Masarykova náměstí) bylo nejchladnějším ránem od počátku nového roku.

Na týden od 19. února připadly pro říčanské školáky a středoškolské studenty jarní prázdniny.

Reprezentační ples města

Plesová sezona pokračovala dalšími bály v KC Labuť: konaly se Hasičský ples (3. 2.), sokolské Šibřinky na téma „Princezna republika první“ (9. 2.), Farní ples (10. 2.) a Ples Rugby (17. 2.). Únorovou sérii uzavřel sedmý ročník Reprezenačního plesu města Říčany v sobotu 24. února. Plesem provázela Jana Doleželová, Miss České republiky 2004. O předtančení se postaralo hned několik říčanských tanečních skupin: Dance EB, TŠ Twist a taneční klub Fuego. K tanci hrála skupina Červení panteři, speciálním hostem byl swingový showman Jan Smigmator. Součástí plesu se stalo vyhlášení vítězů ankety Říčanský sportovec roku 2017. O vítězích se rozhodovalo elektronicky v hlasovací platformě D2.1 www.ridimricany.cz ve třech kategoriích. V kategorii dospělých zvítězila Barbora Vyhnálková (orientační běh, 19 let) s 353 hlasy, v kategorii mládež se na prvním místě umístila Tereza Láchová (lehká atletika, 11 let) s 298 hlasy a v kategorii týmy Tým cyklotrialistů Říčany – ÚAMK CYKLO-TRIAL klub Střední Čechy (8–12 let) s 353 hlasy.

Zamrzlé rybníky

Tuhé mrazy zasáhly Česko v týdnu od 26. února. Noční teploty se i v Říčanech blížily k minus dvaceti stupňům, zamrzly rybníky ve městě i okolí a od poloviny týdne už byl led natolik silný, že na něj mohli vstoupit bruslaři. Zvláště od pátku 2. 3. do neděle 4. 3. byly zdejší rybníky plné dětí i dospělých, na Mlýnském rybníku bruslili dokonce

rodiče s kočárky. V neděli se už ovšem výrazně oteplilo a led u krajů začal měknout, v dalším týdnu od 5. března už pohyb na ledě nebyl bezpečný.

Březen

Od středy 7. března nastalo výraznější oteplování a do Říčan přišlo teplé předjaří a nezvykle teplé a suché jaro. Příroda získala oproti jiným rokům náskok, a tak květ stromů a keřů i úroda ovoce a zeleniny přišly přibližně o tři týdny dříve. Na Smrtnou neděli 18. března se však zima ještě na chvíli vrátila, dokonce nasněžilo, a tak vynášení Morany probíhalo v bílých kulisách. Sraz s Moranami, bubínky a chřestítky se konal v 15 hodin na Masarykově náměstí – početný průvod se pak vydal za bubnování Samba Bandu k rybníku Marvánek. Na pódiu vystoupily děti z mateřské školy Čtyřlístek a ve spolupráci se Základní uměleckou školou Říčany předvedly pásmo písniček. Členové Žakovského zastupitelstva pak hodili Moranu do rybníka. Děti, které si přinesly vlastní malé Morany, dostaly sladkou odměnu; na místě si mohly nazdobit připravené proutky břízy.

V sále KC Labuť se ještě plesalo, konaly se Ples Zdravotní a záchranné služby (3. 3.), Ples Jazykové školy Langfor (10. 3.) a Fotbalový ples (24. 3.).

Duben

Teplé dubnové počasí přivedlo do říčanských ulic více cyklistů. Pracovitými zahrádkáři ožily zahrady a předzahrádky, začala sezona grilování. Během dubna rozkvetly ovocné stromy, první šeríky zavoněly už krátce po 20. dubnu. Kaštiny kolem Mlýnského rybníka a v říčanských parcích také letos nečekaly až na květen.

Aktivní město o víkendu 21. a 22. dubna

Od jara do podzimu se Říčany stávají aktivním městem i díky nepřetržité řadě sportovních a společenských akcí, které se konají o víkendech i ve všedních dnech. První z nadmíru aktivních víkendů se konal v sobotu 21. a v neděli 22. dubna, kdy už panovalo teplé, až horké téměř letní počasí. Městské organizace nabídly obyvatelům a návštěvníkům nabitý program. V sobotu pořádal atletický oddíl T. J. Sokol Říčany a Radošovice pátý ročník Běhu kolem Olivovny – přespolního běhu v krásném prostředí areálu Olivovy dětské léčebny s rekordní účastí 216 soutěžících dětí ve věku od 4 do 15 let. Na Masarykově náměstí se ve stejný den konal Festival řemesel a jara, město Říčany společně s MAS Říčansko akci připravilo již po šesté. Stovky návštěvníků lákaly stánky plné řemeslných výrobků, květiny, sazenice a rozmanité dobroty. V doprovodném programu vystoupily děti ze všech říčanských mateřských škol, ze ZŠ U Říčanského lesa a Bezručova. Mezi účinkujícími byla také hudební skupina R. A. Dost ze základní školy speciální z Prahy 6 a taneční soubor historického tance Salome.

V neděli 22. dubna proběhl Den Země na Říčanské hájovně. Tuto akci každoročně pořádá Muzeum Říčany ve spolupráci s říčanským Ekocentrem a dalšími organizacemi za podpory města Říčany. Letošní program nabídl přírodovědná stanoviště s žabí tematikou a velkou tvořivou dílnu. Vystoupilo divadlo Kaká s představením Ezopovy bajky, zájemce čekala lukostřelba, dílna výroby xylofonu pro dospělé a pečení ve venkovní peci. Novinkou byly pěší trasy s přírodovědnými úkoly (a odměnou), po kterých se mohli vydat ti, kteří nechali auto doma nebo na parkovišti v Říčanech. Trasa o délce 3,5 km začínala u Olivovny, trasa s délkou 1,5 km pak u Oázy v dolní části města.

Počasí ke konci dubna, čarodějnice

V pondělí 23. dubna odpoledne se kolem třetí hodiny přihnal silný vítr a přišla první z jarních bouřek, za dvě hodiny bylo po dešti a nastal příjemný podvečer. V dalších dnech bylo slunečno, teploty se pohybovaly kolem 20 stupňů. Suché a větrné počasí zkomplikovalo pálení čarodějnic v pondělí 30. dubna. V některých okolních obcích radnice vyhlásily zákaz rozdělování ohňů. V Říčanech zákaz vyhlášen nebyl, a tak se pálily loutky čarodějnic a opékaly buřty na soukromých i veřejných pozemcích – vysokou vatra například postavili na Marvátku. Oheň zde doutnal ještě 1. května odpoledne. Jak prožívali tento den místní hasiči? Dominik Pokorný, jednatel Sboru dobrovolných hasičů Říčany, napsal do místního věstníku: *„Na čarodějnice, 30. dubna, nás povolalo operační středisko k požáru křoví do ulice Marie Pujmanové. Téměř v tu samou chvíli byla naše Tatra 815 povolána na pomoc k většímu požáru u Kladna, do obce Úholičky. Chvíli před půlnocí jsme zasahovali u požáru altánu v ulici Politických vězňů. To byl poslední výjezd toho dne, ovšem 1. května po sedmé hodině ranní nás opět vyslali k dalšímu požáru, tentokrát skládky na okraji Říčan.“*

Květen

Díky rychlému nástupu teplého slunečného počasí byly prvního května téměř odkvetlé třešně. Na některých stromech už bylo dokonce znát malé zelené plody. Prvomájový polibek (to aby ženy neuschly, jak se říká) ještě mohly některé dvojice stihnout například pod dokvétajícími sakurami, okrasnými stromy původem z Asie, které se také po Říčanech vyskytují.

Nová podoba okolí železniční stanice

Řičanští občané se mohli v pondělí 14. května zapojit do diskuse o rozvoji okolí železniční stanice. Ve volnočasovém Centru Na Fialce se od 18 hodin setkali se zástupci radnice a s architekty studia UNIT architekti, kteří v sále centra představili své aktivity i svou představu, jak budou obyvatelé města spoluúčastni na přeměně prostoru kolem nádraží. Mimo program (ovšem podpořen publikem) vystoupil Tomáš Krebs z občanské iniciativy Spolek pro klidné Říčany. V prezentaci seznámil účastníky zejména s neutěšenou dopravní situací v Říčanech a s parkováním v okolí nádraží. Podnítil tak diskusi mezi přítomnými o tom, zda je vhodné budovat další parkovací místa (parkovací dům) ve městě na pozemcích v okolí nádraží, nebo zda už v této fázi příprav neodsunout parkoviště za hranice Říčan. Parkoviště u říčanské nádražní budovy i parkování v blízkých ulicích totiž nevyužívají jen Řičanští, ale hojně také lidé z okolních obcí, kteří v Říčanech při cestě do zaměstnání přesedají na vlak do Prahy. Účastníci setkání se po první části a přestávce přesunuli do učeben centra k diskusi nad mapou – zaměstnancům UNIT architekti sdělovali své postřehy k oblasti kolem říčanské železniční stanice a vůbec ke způsobu života v Říčanech. (Viz také pasáž Politický a hospodářský život města.)

Péběčko

Přes aplikaci Řídím Říčany a přes formuláře vyplněné ručně probíhalo od 14. do 27. května hlasování ve druhém říčanském „péběčku“ (participativním rozpočtování). O hlasy se ucházelo dvacet projektů, které předpokládané náklady zařadily do kategorie „velké“ – do dvou milionů –, nebo „malé“ – do pěti set tisíc. Absolutním vítězem se stal projekt na realizaci charitativního obchůdku Koloběh (navrhovatelka Ivana Drbohlavová). Ten by měl být provozován dobrovolníky z řad seniorů, studentů a se zapojením odboru sociální péče. Výtěžek z prodeje nepotřebných věcí, které lidé nabídnou zdarma, půjde na konkrétní pomoc. Na realizaci obchodu uvolní radnice až dva miliony korun, stejně jako na druhý projekt v pořadí, minigolf u Marvátku

(navrhovatel Jindřich Zdeněk). Z malých projektů přibudou lavičky v městských lesích (navrhovatelka Zuzana Treglerová) a workoutové hřiště pro veřejnost na Lázeňské louce (navrhovatel Tomáš Kohout).

Industry Art Festival na někdejší nádraží

Hlasování probíhalo i v rámci Industry Art Festivalu v sobotu 26. května. Pořadatelé ze spolku Na Radostech proměnili v ten den (od jedenácté hodiny dopolední do jedné hodiny noční) Nádražní ulici v multikulturní prostor. Na dvou vzdálených pódii „Ku Praze“ a „Na Benešov“ se vystřídalo deset hudebních skupin a DJ. Venkovní panelová výstava u příchodu k nádraží inspirovala návštěvníky pohodovým životem v Dánsku. V bývalém drážním skladu – magazínu – byla zřízena galerie plná obrazů, fotografií i objektů s komentovanými prohlídkami za účasti většiny autorů. Po více než deseti letech byla otevřena také hala výpravní budovy s další výstavou vztahující se k železnici a nádraží v našem městě, vystaveny byly i práce dětí z mateřských škol. Na bývalém perónu pak zájemci pod odborným vedením vytvářeli velkoplošný streetartový motiv ke stoletému výročí republiky doplněný graffiti malbou. Perón v barvách trikolory od té doby vítá cestující vlakem z Říčán nebo přes Říčany. Asi největší zajímavostí byl nový cirkus v podání V.O.S.A Theatre (akrobatické výkony na obřím kovovém kole). Program nabídl například také ukázky parkouru, break dance, žonglování, dětskou piknikovou zónu a odpočinkovou zónu. Místo kolem nádražní budovy, které známe obvykle zaplněné desítkami aut, sloužilo jako pěší zóna s množstvím originálních stánků s občerstvením. Večerní program pak vyvrcholil koncertem kapely Děda Mládek Ilegal Band, který roztancoval celé nádraží. Koncert končící po 22. hodině zněl i do širokého okolí. Vstup na tento festival byl zdarma díky podpoře spřátelených organizací a jednotlivců.

Červen

Premiéru na Industry Art Festu mělo landartové betonové křeslo – stálo při východu z perónu před nádražní budovou. Postupně se bude přesouvat na nejrůznější místa ve městě – v červnu se ocitlo v parku Antonína Švehly nedaleko křížku a tam zůstává dosud.

Nové sportoviště u lesa

V neděli 3. června pozvalo město Říčany děti na den otevřených dveří nového sportoviště U Říčanského lesa. V areálu, který byl na začátku června těsně před dokončením, si děti i jejich blízcí vyzkoušeli nejrůznější disciplíny. Poznali tak nový skatepark, pumptrackovou dráhu, parkour, workout fitness, velké hřiště s tartanovými dráhami nebo víceúčelové hřiště. Hrací plochu zaplnila stanoviště fotbalistů, ragbistů, sokolů, judistů, bruslařského klubu, šachistů, Klubu Cesta, tanečního klubu Fuego, Olivovy dětské léčebny, Husovy knihovny a Muzea Říčany. Jitka Bahenská, referentka Odboru školství a kultury Městského úřadu Říčany, program letošního Dětského dne popsala v Říčanském kurýru: *„Víceúčelové hřiště ovládli volejbalisté, karatisté a florbalisté, to parkourové bylo královstvím říčanského APDT. Na pumptracku jsme obdivovali cyklotrialisty z Mraveniště. Letošní novinkou byly exhibice profesionálů na skateboardové rampě. (...) Před areálem vytvořili ráj pro technicky naladěné návštěvníky dobrovolní hasiči, městská policie a Celní úřad pro Středočeský kraj.“* Vzácnými hosty byli úspěšní atleti Adam Helcelet a Radek Juška. Pestrý program moderoval Matouš Zah, kterého mladí diváci znají z televizního kanálu Děčko, z pořadu Planeta Yó.

Filmová přehlídka

K červnovým Říčánům patří v posledních letech Říčanské filmaření. Letošní přehlídka byla propojena s celorepublikovými oslavami „Ota Hofman 90“ k nedožitým 90. narozeninám významného českého spisovatele, scénáristy a dramatika. Ve čtvrtek 14. června přehlídku zahájila beseda Vzpomínka na Otu Hofmana, která proběhla v restauraci Na Rychtě. Zúčastnili se jí herci Ivan Vyskočil, Gustav Bublík, Marek Vašut a syn Oty Hofmana Otto. V pátek 15. června diváci mohli shlédnout v jediném stálém kině v Říčanech Na Fialce americký snímek Pěkně blbě, nominovaný na Oscara za nejlepší scénář. Stejný den večer se hrála v letním kině na fotbalovém stadionu SK Říčany francouzská komedie Dokud nás svatba nerozdělí; početné publikum na závěr snímek odměnilo potleskem. V sobotu 16. června se celý festivalový program odehrával v Olivovně. Dopoledne a odpoledne probíhal workshop pro děti: připravovaly animované filmy, které samy vymyslely. Mohly se také zúčastnit besedy o Otovi Hofmanovi. Dalšími body programu bylo odpoledne pásmo filmů Oty Hofmana, v podvečer a večer vystoupení Sax & Rhythm a Sax & Rhythm Junior; v kapli se promítala kolekce krátkometrážních hraných filmů nominovaných na Oscara. Poslední projekcí festivalu byla odlehčená česká komedie Filipa Renče podle scénáře Haliny Pawlovské Zoufalé ženy dělají zoufalé věci. Filmaření tentokrát mimořádně přálo počasí, filmoví fanoušci festival hojně navštěvovali a těšili se i z výstavy věnované tvorbě a životu Oty Hofmana, která byla v květnu a červnu k vidění na Masarykově náměstí před budovou Staré radnice.

Knihovna v Teršípově domě

V pondělí 25. června se dočkali všichni říčanští čtenáři – po roce od uzavření dospělého oddělení Husovy knihovny v budově Staré radnice (kvůli rekonstrukci střechy a podkroví) se knihovna znovu otevřela v nových prostorách. Za knížkami a rozmanitými doprovodnými programy knihovny mohou lidé zavítat do tzv. Teršípova domu na Masarykově náměstí čp. 66. Slavnostního otevření domu pro veřejnost, které probíhalo od 16 hodin, se zúčastnila i vnučka někdejšího majitele, advokáta Karla Teršípa, paní Dagmar Suchá. V krátkém projevu k účastníkům slavnosti promluvila o své radosti z toho, že dům, který její dědeček vybudoval pro rodinu, bude sloužit takovým účelům, jako je knihovna.

Červenec

Léto tohoto roku bylo suché a horké. Příznivci koupání v přírodě si ale na své příliš nepřišli. Rybník Jureček nebyl dostatečně napuštěn (kvůli odbahnění a rekonstrukci v zimních a jarních měsících došlo k jeho vypuštění a do plného stavu se kvůli suchu nestihl napustit). Plocha rybníka se zmenšila, mělčina u břehu směrem od louky-pláže pod stánkem s občerstvením rychle přešla do hloubky.

Marvánek není na koupání

V Marvánku se dalo koupat jen na vlastní nebezpečí. Stejně jako před rokem byly ve vodě prokázány cercárie – parazité (larvální vývojové stádium motolic), kteří mohou způsobovat kožní problémy. Zvláště starousedlíky, kteří se po renovaci Marvánku těšili na příjemné letní chvíle u rybníka, tato situace roztrpčuje. Lidem je líto, že Říčany, ač vybavené rybníky, v tomto směru v létě strádají. Marvánek trpí i přítomností sinic, které způsobuje přítomnost umělých hnojiv na polích nad Marvánkem, situaci ovlivňuje rovněž čistírna odpadních vod ve Sveticích.

Říčanský potok, který protéká Marvánkem dál do středu města, nečistoty přivádí i do Mlýnského rybníka.

Podchod k nádraží v novém hávu

Během léta došlo k výmalbě podchodu k nádraží, stěny pak vyzdobil výtvarník z Karlových Varů technikou sprejovaného graffiti; pracoval především s motivy zvířat (koně, chameleoni, ptáci...).

Srpen

Letos v srpnu si občané České republiky připomínali 50. výročí okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy. Výročí připomínala média, po celé republice se konaly vzpomínkové akce (v blízké Praze např. v den výročí, 21. srpna, koncert na Václavském náměstí), Říčany tak učinily minivýstavou fotografií.

Výstava k výročí okupace

Série snímků, která zachycovala atmosféru ve městě krátce po vpádu vojsk, byla k vidění od 19. srpna až do 13. listopadu ve výlohách současného bistra Na Růžku – funkcionalistická budova, v níž toto restaurační zařízení sídlí, byla v hledáčku fotoaparátu i v oněch smutných dnech roku 1968. Autorem snímků je František Křížek (*1932), který tenkrát s fotoaparátem obešel náměstí a přilehlé ulice. Fotofilm tento člen Klubu angažovaných nestraníků pečlivě uchoval a po letech z něj mohly vzniknout plakáty pro výstavu. Zorganizovali ji umělci ze sdružení „Žiju Říčany – Guerilla 21. století“ ve spolupráci s Muzeem Říčany.

Džez v Říčanech

V posledním srpnovém týdnu se už poosmé konal festival Pohoda džez aneb Týden jazzu v Říčanech. V místních restauracích a cukrárně vystoupili Jazzmazec, Sax&Rhythm, skladatel a klavírista Tomáš Sýkora, Elena Sonenshine Trio, Ataky Jany Koubkové, Jazz in Deck band, tělesa propojená se ZUŠ Říčany, Martin Zbrožek a Filip Gondolán Jazz Band, Nostalgie Jazz Quartet Nerad. Jen závěrečný koncert na Jurečku (Lena Yellow LIVE) zhatilo špatné počasí.

Září

Letošní suché a horké léto přineslo nezvykle bohatou úrodu ovocných stromů, v Říčanech a okolí v tradičně pojatých zahradách především švestek a jablek.

Nadúroda ovoce

Lidé si někdy s tak velkým množstvím nevěděli rady: vyzývali sousedy a přátele, aby si část stromů přišli očesat, na ulicích se dokonce objevovaly bedny s ovocem a výzvou, aby si je kolemjdoucí vzali zdarma. Taková bedýnka se například v zářijových dnech objevovala před 2. ZŠ Říčany v ulici Bezručova.

Začátek nového školního roku zpříjemnil dětem a studentům Koncert pro říčanské školáky. Tentokrát v sále Kulturního centra Labuť zazpíval Adam Mišík, a to ve čtvrtek 6. září.

Městské slavnosti s příjezdem T. G. Masaryka

V neděli 9. září se konaly dlouho připravované, velkolepé městské slavnosti upomínající na 100. výročí vzniku Československa. Do Říčan v brzkém odpoledni (počasí bylo ještě letní) přijel parním vlakem sám Tomáš Garrigue Masaryk. Do minulosti jsme se přenesli díky secvičenému programu, ve kterém hlavní roli prvního československého prezidenta sehrál Petr Dušek, člen Divadelního spolku Tyl Říčany a vedoucí Odboru školství a kultury Městského úřadu Říčany. Pro tuto úlohu si nechal narůst vousy a po namaskování (to obnášelo mj. zastřížení a nabarvení vousů

na bílo) zestárl o desítky let. Oblečen byl do bílého obleku, na hlavě světlý klobouk s černou stuhou, na očích cvikr... Jeho podoba s TGM byla až neuvěřitelná, fotografie z toho dne dokládají, že proměna se skutečně povedla. Po přivítání na nádraží doprovodil prezidenta průvod na dnešní Masarykovo náměstí, kde pokračoval další program. Hlava mladého československého státu jela historickým automobilem společně se starostou města (Vladimírem Kořenem) a místním farářem (Konstantinem Petrem Mikolajkem, O. Praem.). Průvod se cestou zastavil v parku Antonína Švehly, zde prezident zasadil národní strom-lípu.

Atmosféru doby vzniku samostatného Československa pomohla vytvořit hudba, oblečení i rekvizity. Do akce se zapojila řada místních organizací a spolků (Sokol, Skaut, Baráčníci, Okrašlovací spolek, Sbor dobrovolných hasičů...), jejichž členové si oblékli dobové kostýmy a parádní uniformy. I mnozí další Řičaňané se převlékli do oblečení, které evokovalo staré časy. V programu se objevily postavy československých dějin i postavy starých Řičan, např. zahradní architekt František Josef Thomayer a zakladatel místního muzea Alois Mudruňka. Oslav se účastnili také legionáři – členové sdružení KHV Druhý pluk Nymbursko, kteří se zabývají historickými rekonstrukcemi především československých vojenských jednotek. Ukázkou jejich ležení si zájemci mohli prohlédnout na náměstí. To zaplnily i stánky rozmanitých organizací, které se zapojily do veletrhu volného času a sportu. Na pódiu umístěném u boční strany někdejší soudní budovy pak proběhly dva vydařené koncerty. Vystoupila skupina Javory a v podvečer zpěvačka Aneta Langerová.

Karel Schwarzenberg v Řičanech

V rámci předvolební kampaně kandidátky na senátorku Terezie Radoměřské navštívil Řičany čestný předseda TOP 09, člen Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Karel Schwarzenberg. Na pivo s Karlem si občané Řičan mohli zajít do restaurace Na Zastávce v pátek 21. září. Setkat se zde mohli také se členy politických stran, které utvořily koalici Společně (TOP 09, Zelení, KDU ČSL).

Oblíbený Street Food Festival

V Den bez aut, v sobotu 22. září, tentokrát v chladnějším, už podzimním počasí, zaplnil ulici 17. listopadu Street Food Festival. Jedna z nejrušnějších ulic ve městě byla v tento den – jako v předchozích letech – pro automobilovou dopravu uzavřena; návštěvníky akce lákaly stánky s občerstvením, hudba, možnost nechat se na ulici ostříhat... K programu patřila i cyklojízda městem, mj. po nově upraveném chodníku kolem někdejšího mýta, jehož součástí je i pruh pro cyklisty a koloběžkáře. Tentokrát měl festival podtitul „Adie“. Organizátoři tak naznačili, že s touto formou pouliční sousedské slavnosti končí; v budoucnu by rádi uspořádali slavnosti jiného druhu.

Kulturní program v Olivovně

Olivovna se díky svému současnému vedení (ředitelem je Miroslav Vacek) stále častěji otevírá říčanské veřejnosti. V kapli Olivovy dětské léčebny tak mohli návštěvníci během tohoto roku najít rozmanitý kulturní program. Díky spolupráci s Místním akčním plánem rozvoje vzdělávání v obci s rozšířenou působností Řičany se zde například ve čtvrtek 27. září uskutečnilo scénické čtení s herci Lukášem Hejlíkem a Alanem Novotným. Představili román Timura Vermese „Už je tady zas“ o tom, jak se na scéně dějin opět objevil diktátor Adolf Hitler.

Říjen

Měsíc říjen se nesl v duchu komunálních voleb a také oslav 100. výročí vzniku Československa.

Komunální volby

Předvolební kampaň v posledních týdnech zesílila a přitvrdila. Klidné město vyšlo s kampaní poukazující na své úspěchy v uplynulých volebních obdobích a s vizemi do budoucna pod heslem „Do třetice!“ Všechny politické strany a hnutí měly velmi podobné volební programy, lišily se spíše jen ve formulacích. Opozice neměla jiná výrazná témata, spíše kritizovala postoje současného vedení radnice. Tak např. strana Starostové a nezávislí, která na své kandidátce shromáždila řadu někdejších členů Klidného města, na svém letáku uváděla: *„Chceme zde žít další desítky let, pro nás nejsou Říčany přestupní stanicí. Nechceme budovat lunaparky pro obyvatele ostatních obcí, obory pro zubry, tobogány a další atrakce. Postačí kultivovaný rozvoj volnočasového vyžití bez populismu a s pokorou k našemu okolí a přírodě, kde jsme vyrůstali.“*

Došlo k vytvoření „Opoziční Formace (Říčansko)“, která se projevovala hlavně na Facebooku a pak letáky a transparenty po Říčanech s hanlivými nápisy typu „Dost bylo Kořena, Špačkové a Michaličky.“ O volbách podrobněji pojednává pasáž Politický a veřejný život města.

Připomínka LOH v Mexiku

Ve čtvrtek 11. října proběhla v podchodu pod říčanskou vlakovou zastávkou vernisáž výstavy fotografií „Šlápoty do Mexika 68“. Připomněla 50. výročí cesty čtyř československých horolezkyň z Prahy do Mexica City, dějiště XIX. letních olympijských her. Vernisáž se konala za přítomnosti účastnice výpravy Květy Tarantové, dcery říčanské „Šlápoty“ Marie Procházkové, fotografky Marty Běhalové-Jedličkové a dalších, kteří jsou s příběhem cestovatelek provázáni.

Park Václava Havla v Říčanech a oslavy vzniku republiky

Den před státním svátkem, v sobotu 27. října odpoledne, se slavnostně otevřel park v blízkosti ulice Kozinova. Park přírodního charakteru zaplňuje více než jeden hektar plochy a má nabídnout místo pro aktivní i pasivní odpočinek – mezi stromy a keři zůstane volný prostor pro sportovní aktivity, jeho součástí bude i svah pro sáňkování. Park vznikl se záměrem připomínat 100. výročí naší republiky; na zářijovém zasedání zastupitelstvo odhlasovalo, že místo ponese jméno prvního prezidenta samostatné České republiky. Název tedy zní park Václava Havla. Národní strom lípu zde zasadil Pavel Fischer, někdejší poradce Václava Havla a kandidát na prezidenta ve volbách na začátku roku. V parku vznikla i Alej partnerských měst. Park se nepodařilo do konce roku dokončit, další práce budou pokračovat i v roce 2019.

Vpředvečer výročí se konal v Kulturním centru Labuť slavnostní večer, na který byly pozvány vedle zastupitelů i významné osobnosti Říčan z oblasti kulturního, sportovního a spolkového života města a delegace z šesti partnerských měst, které v té době navštívily Říčany. V neděli 28. října se v říčanském kostele svatých Petra a Pavla od 9.30 hodin konala slavnostní bohoslužba „za republiku“. Mši svatou celebroidal místní farář P. Konstantin Petr Mikolajek, O.Praem, zúčastnily se jí opět všechny delegace partnerských měst. Ve stejný den v 11 hodin se konal pietní akt u pomníku padlých u budovy Staré radnice na Masarykově náměstí. Zúčastnění se poklonili památce padlých legionářů; čestnou stráž drželi zástupci T. J. Sokol a Radošovice, Sboru dobrovolných hasičů a Skautského střediska Lípa Říčany. Pomník i nedaleká busta Tomáše Garrigua Masaryka byly obloženy růžemi, před reliéfem vojáků-legionářů byl umístěn věnec v národních barvách a ozdobený trikolorou. Víkend naplněný oslavami provázelo chladné počasí a déšť.

Stromy svobody – stromy republiky

V průběhu podzimu bylo v Říčanech a blízkém okolí vysázeno několik lip – stromů svobody – při příležitosti výročí vzniku Československa. (Dělo se tak i v minulosti při kulatých výročích.) Jak už bylo uvedeno výše, lípa byla zasazena při městských slavnostech 9. září v parku Antonína Švehly a 27. října v parku Václava Havla (zde rostou také stromy partnerských měst). Připojily se i některé školy. 4. ZŠ Nerudova Říčany vysadila lípu Nerudovku dne 17. října na Masarykově náměstí. Slavnostní události se zúčastnili nejen žáci této školy, ale také děti z MŠ U Slunečních hodin – ty při této příležitosti zazpívaly. Na akci zavítal nově zvolený senátor Zdeněk Hraba, rodiče a říčanská veřejnost. Žáci s pedagogickými pracovníky připravili poselství do budoucnosti, které umístili do schránky u kořenového balu. Svůj strom svobody zasadili také žáci 1. ZŠ Masarykovo náměstí Říčany na Lázeňské louce, a to 30. listopadu v rámci projektových dnů ke 100. výročí republiky. Děti na zakoupení sazenice zorganizovaly dobrovolnou sbírku. Ke kořenům lípy také umístily schránku se vzkazy pro budoucí generace. Po slavnostních slovech pana ředitele žáci a pedagogové zazpívali oblíbenou píseň T. G. Masaryka a pak lípu i se schránou zahrnuli zeminou.

V Pacově byly 26. října vysazeny tři lípy. Tato výsadba byla součástí slavnosti svěcení nového zvonu Maria ve zvoničce u domu čp. 6. Slavnosti se kromě obyvatel starého a nového Pacova a školky Nemo zúčastnili také starosta města Vladimír Kořen a římskokatolický farář Konstantin Petr Mikolajek, O.Praem. Po svěcení, slavnostních projevech a zazpívání hymny šel průvod k rybníku a k pomníku padlých. Následovala výsadba první lípy „občanů Pacova“. Druhou lípu zakoupila školka a škola Nemo a vysadila ji v parčíku ulic Výhledová a Nad úvozem. Třetí lípu v podvečer stejného dne vysadili členové Okrašlovacího spolku v ulici Stará u cyklostezky. V listopadu byla vysazena lípa vedle budovy Městského úřadu na Komenského náměstí (nahradila dva stříbrné smrky, které byly pokáceny kvůli špatnému zdravotnímu stavu stromů). Další lípy vysadili sokolové v rámci akce Sokolové republiky u sokolovny v Radošovicích.

Listopad

Dne 11. listopadu, v den 100. výročí konce první světové války, kdy jsme si připomněli Den válečných veteránů, se na jejich památku rozezněly v 11 hodin říčanské zvony.

Vlčí mák jako připomínka válečných veteránů

Říčany se také zabarvily barvou rudých máků – symbolů Dne válečných veteránů. V angloamerických zemích zažitá tradice se v našich podmínkách začíná rozšiřovat díky organizaci Post Bellum, která v listopadových dnech pořádá sbírku, jejímž cílem je shromáždit finanční prostředky na pořízení a uchování nahrávek se vzpomínkami válečných veteránů z bojů 20. století. Odměnou za příspěvek je právě symbolický květ vlčího máku, který si můžeme připnout na klopou. Letos si Říčánští mohli pro květ máku zajít do místního muzea nebo do květinářství Sedmikráska.

Muzeum Říčany uspořádalo ve čtvrtek 8. listopadu besedu na téma Legionáři v Říčanech – návštěvníci se dozvěděli, proč se právě v tomto městě vyskytovalo tolik legionářů. I díky zúčastněným potomkům a příbuzným se podařilo na besedě podat informace o pestré mozaice tváří a příběhů. Beseda se konala v rámci doprovodného programu k výstavě Tohle je válka (1914–1918), která byla v Muzeu Říčany k vidění od 9. září do 20. prosince. Zážitkovou formou zprostředkovala atmosféru první

světové války a byla navštěvována především školami, kterým muzeum nabídlo speciální program.

Kameny zmizelých na Masarykově náměstí

Ve středu 14. listopadu došlo k uložení dalších pěti „kamenů zmizelých“ na Masarykově náměstí, tentokrát před domem číslo 155 a domem na rohu Masarykova náměstí a ulice Lázeňská. Připomínají osudy Karla Reicha s dcerou Erikou a rodinu Becků: Bertolda, Marii a Jiřího. Doprovodný program slavnostního aktu připravili žáci říčanských škol.

Podzimní divadelní přehlídka

Listopad patřil v Říčanech tradičně také Divadelnímu podzimu Jiřího Šatopleta, přehlídce amatérských souborů. XXII. ročník nabídl v listopadových čtvrtěných večerech tyto inscenace: Válka s mloky (V.A.D. Kladno), Všichni jsme herci... aneb Co kdyby (Divadýlko na dlani Mladá Boleslav), Dokonalá svatba (Ty-já-tr/Hroboso Praha), Art (Oldstar Praha) a Válka ve třetím poschodí (DS Tyl Říčany). Přehlídku doplnila dvě představení pro děti o nedělních odpoledních; vždy se hrálo v Kulturním centru Labuť. Domácí soubor vystoupil ve čtvrtek 29. listopadu s premiérou jednoaktovky Pavla Kouhoutu Válka ve třetím poschodí. Tragikomické podobenství o aroganci moci a manipulaci druhých režíroval David Kulhan, v hlavní (dvoj)roli Emila Bláhy/ Josepha Hürlimana exceloval Petr Dušek. Před představením došlo k vyhlášení Ceny vytrvalého diváka, kterou tentokrát obdržela Zdena Zvěřinová z Louňovic.

První sníh

V noci z neděle 18. listopadu na pondělí 19. listopadu padal první sníh, během pondělka ale rychle ztál. Velké mokré sněhové vločky vzduchem poletovaly i v úterý 20. listopadu.

Prosinec

To v sobotu 1. prosince stačilo množství sněhu na první sněhuláky této zimy. V neděli 2. prosince vystřídal sníh déšť. Prosinec pak byl relativně teplý, bez denních mrazů, s minimem sněhových srážek.

Setkávání na náměstí

Na Masarykově náměstí se po tři adventní neděle setkávali Říčané u vánočního stromu, ohňů a teplých nápojů s občerstvením. Při rozsvícení vánočního stromu o první adventní neděli 2. prosince účinkovala ZUŠ Říčany, MŠ Čtyřlístek a 2. ZŠ Bezručova Říčany. Vánoční strom společně rozsvítily mistryně světa – dívky z Tanečního studia Dance EB a vítězka Zlatého oříšku starosty města Říčany Aneta Novotná, mistryně Evropy v cross country. První svíci na adventním věnci na pódiu zažehl starosta města Vladimír Kořen se starostkou žakovského zastupitelstva Klárou Dvořákovou a farářem zdejší římskokatolické farnosti Konstantinem Petrem Mikolajkem, O. Praem.

V neděli 9. prosince připravila program Římskokatolická farnost Říčany a místní skautské středisko Lípa. V neděli 16. prosince s programem vystoupily Církev Bratrská, MAS Říčansko a Cesta integrace. Tradiční předvánoční setkání České Vánoce pak proběhlo v neděli 23. prosince s kulturním programem, s jídlem, pitím a dobročinným zaměřením. Vybraná částka činila 35 086 Kč a poslouží sociálně znevýhodněným dětem.

Krabice od bot pro děti

Dobročinná akce Krabice od bot, která se také v Říčanech těší popularitě, doznala letos změn – organizující Diakonie Českobratrské církve evangelické pro sedmý ročník upravila pravidla sběru dárců. Každé sběrné místo sbíralo jen takový počet dárců, které ve své oblasti dokázalo rozdat. Dárci si rezervovali konkrétní dítě (specifikované věkem a pohlavím) na seznamech převážně zveřejňovaných na webových stránkách sběrných míst. V Říčanech to bylo 134 jmen, o které se podle říčanské organizátorky, Evy Horáčkové Jungmannové ze zdejší sokolské jednoty, „strhla doslova bitva“. Během dvou dnů jich byla rezervována více než stovka a do týdne byly rozebrány všechny. Byly pak doručeny pro HoSt Home-Start, organizaci pomáhající rodinám v obtížné sociální situaci, nízkoprahovému klubu Zvonice z Českého Brodu a Poděbrad a ACORUS – centru pro osoby ohrožené domácím násilím. Tyto krabice pak doplnily ještě zásilky pro další příjemce, dohromady jich nakonec bylo 275. K dětem se dárky dostaly prostřednictvím lektorů a terénních a sociálních pracovníků.

Nová hřiště

Ke konci roku se pro obyvatele města otevřela dvě nová hřiště. Na Strašíně, na městském pozemku na rohu bývalého pole, vzniklo hřiště s dětskou lanovkou, šplhacím jehlanem, balanční kladinou, pískovištěm a dalšími herními prvky; v ulici Olivova naproti pekařství se objevily dvě trampolíny a hřiště pro pétanque.

Oživení prostoru u říčanského hradu

Od poloviny prosince je v lokalitě říčanského hradu, u někdejší hlavní věže, k vidění model hradu v podobě, jak zřejmě vypadal v polovině 14. století, v době svého rozkvětu. Rekonstrukci původní podoby vytvořili odborníci z Muzea Říčany – model vznikl na základě podkladů získaných archeologickým průzkumem Tomáše Durdíka a Vojtěcha Kašpara z let 1999–2000. První model hradu i s částí tehdejších Říčan je k vidění v říčanském muzeu od roku 2016. Akademický sochař Josef Faltus převedl tento model do litinového provedení v měřítku 1:64, model má rozměry přibližně 1,5 na 1,5 metru a hmotnost 650 kg. Je situován tak, aby si návštěvník hradu dokázal představit podobu paláce v původních rozměrech vzhledem k zasazení do okolní krajiny.

Obyvatelstvo

Sociální a demografický vývoj

Počet obyvatel bydlících v Říčanech k 31. 12. 2018 činí **16 532** osob. Podrobnější rozpis uvádí následující tabulka.

V roce 2018 se narodilo 134 obyvatel, zemřelo 108, k trvalému pobytu ve městě se přihlásilo 492 obyvatel a odhlásilo se 461 obyvatel (zdroj: Odbor správních agend a dopravy, Oddělení evidence obyvatel, osobních a cestovních dokladů MÚ Říčany).

POČET OBYVATEL V ŘÍČANECH KE DNI 31. 12. 2018

	ČESKÁ REPUBLIKA	CIZINCI
JAŽLOVICE	154	26
KUŘÍ	172	18
PACOV	810	39
RADOŠOVICE	2377	271
ŘÍČANY	10721	592
STRAŠÍN	1037	51
VODĚRÁDKY	248	16
CELKEM	15519	1013
CELKEM ČR A CIZINCI	16532	

Vítání občánků

Město Říčany připravuje čtvrtletně vítání dětí v obřadní síni na Masarykově náměstí 83.

Osobnosti Říčan, výročí

Dne 15. března uplynulo třicet let od úmrtí slavného říčanského restaurátora **Antonína Jurečka**. Jeho jméno skloňujeme v souvislosti s výletním místem v Radošovicích dodnes. Narodil se 16. května 1906 ve Velké Bystřici u Olomouce, dětství prožil ve východočeské Poličce, vyučil se jako drogist, výrobce sodovek, limonád a lihovin. Po povinné vojenské službě nastoupil v roce 1927 do Říčanské sodovkárny. Pracoval jako její správce, na podzim 1931 se na říčanské radnici oženil s Boženou Hochmanovou. Manželský pár společně podnikal – v roce 1936 se manželé ujali správy restaurace s koupalištěm na Rokytce. Ještě předtím absolvoval Jureček studijní cestu po význačných tuzemských letoviscích. Během jeho éry se komplex v Radošovicích stal vyhledávaným místem prvorepublikové smetánky, Jurečkův podnik navštěvovali herci Oldřich Nový, Jiřina Štěpničková nebo Ljuba Hermanová, z literátů sem zavítal například Vítězslav Nezval. Chod restaurace s koupalištěm ovlivnila druhá světová válka a změny poměrů po únoru 1948. Manželé zde setrvali do roku 1958, jejich dalším působištěm se staly Lázně Velichovky a další místa.

Dne 10. dubna by se dožil 90 let **Ota Hofman**, významný český spisovatel a scénárista filmů pro děti a mládež. (Zemřel 17. května 1989.) Část života prožil v Říčanech, které měl moc rád. Autor scénářů k filmům Třetí princ, Panna a netvor, Setkání v červenci a k seriálům Pan Tau, Návštěvníci nebo Chobotnice z II. patra pobýval v Říčanech-Radošovicích nedaleko sokolovny, při cestě vedoucí k Jurečku.

V neděli 10. června zemřel v necelých 74 letech akademický malíř **Karel Pokorný**. Říčanský rodák vystudoval Akademii výtvarných umění v ateliéru pro figurální malbu a grafiku Vojtěcha Tittelbacha. Figurální malbu neopustil, ale těžiště jeho tvorby patřilo krajině, je představitelem realistické a expresivní krajinomalby. Maloval krajinu v okolí Říčan, Sázavu, Berounku, jihočeské rybníky i významná místa českých dějin. Učarovala mu Itálie, později i jižní Francie a Holandsko. Byl zakladatelem a dlouholetým organizátorem Kruhu přátel hudby v Říčanech. V letech po obnovení demokracie se angažoval v místní samosprávě. V devadesátých letech působil jako radní a později jako zastupitel; byl zakládajícím členem říčanského sdružení ODS.

Dne 23. srpna se uzavřela životní cesta **Jiřího Škáby**, nálezce nejstaršího mincovního depotu v Říčanech. Poklad – hrnek s pražskými groši, které pocházejí především z doby panování Václava IV. – našel v devadesátých letech ve sklepení svého domu na Masarykově náměstí.

Dne 26. srpna 1978, před čtyřiceti lety, byly uprostřed Říčan, na rohu ulic Rýdlova a Štefánikova, odhaleny sférické **sluneční hodiny**. Jsou umístěny na zahradě mateřské školy, které daly pojmenování: MŠ U Slunečních hodin. Jejich autorem je Karel Hůrka, umělecký kovář ze Strančic, který hodiny sestrojil s týmem spolupracovníků. Někdejší profesor fyziky na nedalekém říčanském gymnáziu Alexej Bezděk na událost vzpomíná: *„Usazení této časomíry se ujal stavitel Jiří Pánek, který s kompasem v ruce vyměřil místo pro zakotvení betonového základu. A to tak, aby*

byl ukazatel hodin orientován právě severojižním směrem. V sobotu šestadvacátého srpna byly hodiny odhaleny a k ozdobě města občanům slavnostně předány."

Ciferník těchto slunečních hodin tvoří římské číslice, na ně byly naneseny šupinky ryzího zlata. Rozměry hodin jsou úctyhodné: výška je 3,5 metru a šířka rozpětí 4 metry. Celková hmotnost je 1 100 kg. Ladislav Kochánek v publikaci 1 000 československých nej. (Praha, Albatros 1988) hovoří o hodinách Karla Hůrky jako o „originálních slunečních hodinách, v netradičním provedení, připomínajícím radarové zařízení“. Miloš Nosek, spoluautor knihy Sluneční hodiny na pevných stanovištích (Praha, Academia 2004) je nazývá „hodinami prstencovými“.

V tomto roce oslavil 30 let trvání říčanský skautský oddíl, který dnes spadá pod pražské středisko Blaník, totiž **167. oddíl Říčany**. Rok před sametovou revolucí jej založili manželé Lenka a Petr Waldhegerovi, dnes má zázemí při říčanské římskokatolické farnosti v klubovně na farní zahradě u kostela svatých Petra a Pavla. V sobotu 22. září se při příležitosti výročí oddílu konala ve zmíněném kostele slavnostní bohoslužba a poté setkání v prostorách farní zahrady.

Dne 8. října oslavilo 110 let trvání **říčanské muzeum**. Základem sbírek se staly předměty, které shromáždili řídící učitel Alois Mudruňka a industriální učitelka Růžena Klímová pro národopisnou výstavu v roce 1894. K založení muzea došlo usnesením městské rady, instituce ale dlouho neměla vlastní prostory. Ve čtyřicátých letech 20. století našlo muzeum útočiště ve vilce, kterou mu odkázala zmíněná vlastenka a pedagožka, sestra jednoho z dávných říčanských starostů, Růžena Klímová.

Před 140 lety, 13. listopadu 1878, se narodil **Karel Rybka**. Původně rodák z Dlouhé Třebové v okrese Lanškroun žil nějakou dobu i v Americe. Ve dvacátých letech 20. století si s manželkou Josefou koupili v Radošovicích vilu Maruška čp. 104. Karel Rybka se brzy zapojil do dění v obci: stal se členem Okrašlovacího spolku, uplatnil se v komunální politice, od roku 1927 zastával funkci starosty. Výrazně se zasloužil o proměnu Radošovic v rekreační oblast – souvisela s ní i velká investice obce do vodní nádrže v údolí Rokytky, která byla kolaudována v roce 1929. Restaurace byla postavena v roce 1934 a Karel Rybka se ujal správy komplexu, který dnes známe jako „Jureček“, od ledna 1936. (Na podzim 1935 se vzdal svých jiných funkcí). Bohužel mu nebylo dopřáno mnoho času, zemřel 30. srpna téhož roku na zápal plic. Podle jeho nástupce Antonína Jurečka, který se pronajímatelem areálu stal na výrazně delší dobu, se místu říká dodnes.

Životní jubilea

Devadesáté narozeniny oslavil 21. května **František Znamenáček**, předseda Klubu českých turistů (KČT) v Říčanech. Na podzim roku 2017 obdržel při příležitosti 130 let trvání KČT čestný odznak Vojty Náprstka. Na únorovém 7. reprezentačním plese města Říčany se účastnil slavnostního předání cen vítězům ankety Říčanský sportovec roku 2017.

Dne 28. května 1928 se narodil pan **Arnošt Schreiber**. Pamětník holocaustu, příbuzný rodiny Fišerovy z říčanského náměstí, která zahynula v koncentračních táborech (jejich památku připomínají od podzimu roku 2017 „kameny zmizelých“). Iničiátor pamětní desky obětem holocaustu na říčanské radnici bydlel léta v Praze a Říčany, pokud mu to zdraví dovolovalo, navštěvoval. Na podzim přišla do našeho města smutná zpráva o jeho úmrtí, zemřel 1. listopadu 2018.

Dne 21. června oslavila devadesáté narozeniny paní **Ludmila Šafaříková**. V Říčanech bydlí přes letní měsíce; na dobu od podzimu do jara se stěhuje k dcerám do Prahy. Dlouhá léta pracovala v Léčivech v Praze – Měcholupech.

Třetího září slavila devadesát let paní **Věra Rákosníková**, rozená Žižková. Zdejší rodačka v Říčanech prožila celý svůj dosavadní život. Pracovala mj. ve výrobním družstvu Disk. V dětství bydlela v budově nemocenské pojišťovny ve Štefánikově ulici (dnes poliklinika). Takto vzpomíná na dětská léta v tomto prostředí: „*Když postavili nemocenskou pojišťovnu, tak tam byl dvůr... Tam uvnitř, právě na tom dvoře, jsme si hráli. A byla tam i zahrada, tam jsme taky pronikali, moc hezký to bylo.*“ (Nahrávka kronikářky z ledna 2019.) Dnes slouží dřívější dvůr především k parkování aut. Pamětnice má hezké vzpomínky i na lékaře Jana Rýdla, významnou postavu revoluce v Říčanech v květnu 1945, po němž je pojmenována jedna z ulic v centru města.

Rok 1928 je rokem narození i pro další říčanské občany: **Vojtěcha Mádra** (narozen 12. 9.) a **Karla Auředníka** (25. 9. 1928).

Hospodaření města

Rozpočet na rok 2018

Zastupitelstvo schválilo návrh rozpočtu města na rok 2018 na svém zasedání v prosinci 2017. Rozpočet města v roce 2018 výrazně investuje do kvality života občanů – infrastruktury, školství, sportovišť nebo městského životního prostoru. Martin Gebauer, zastupitel za Klidné město a předseda finančního výboru, se v únorovém čísle věstníku Říčanský kurýr rozepsal o finanční kondici Říčan: „*Finanční situace města Říčany je výborná, město zrealizovalo nákup strategických pozemků a budov jako bývalou nádražní budovu, pozemek u ulice Politických vězňů nebo dům u říčanského hradu, které umožní rozvíjet veřejnou infrastrukturu města a tím zvedat kvalitu života našich občanů.*”

Plnění rozpočtu města

	Schválený rozpočet v Kč	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost k 31.12.2018 v Kč	% plnění k uprav. rozpočtu
PŘÍJMY				
Daňové příjmy (daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z podnikání, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů města Říčany, daň z přidané hodnoty, správní poplatky a místní poplatky)	281 697 000,00	282 706 043,00	290 462 063,44	102,74
Nedaňové příjmy (příjmy z pronájmů, parkovací automaty, školné, stravné, pokuty)	115 844 351,00	101 090 437,43	104 310 640,16	103,19
Kapitálové příjmy (příjmy z prodeje majetku)	6 550 000,00	13 117 170,00	9 953 600,00	75,88
Přijaté dotace	95 370 890,00	113 596 028,06	108 988 160,81	95,94
Přijaté splátky půjček	112 930,00	112 930,00	612 930,00	542,75
Rozpočt. příjmy běžného roku celkem	499 575 171,00	510 622 608,49	514 327 394,41	100,73
Přebytek hospodaření za minulý rok vrácené prostředky ze státních dluhopisů	112 191 349,00	124 386 962,09	124 386 962,09	100,00
Úvěr na nákup nemovitostí		159 164 245,00	15 000 000,00	
		46 474 550,00	46 474 550,00	29,20
Příjmy celkem vč. přebytku hospodaření	611 766 520,00	794 173 815,58	700 188 906,50	88,17
VÝDAJE				
Běžné (provozní) výdaje	338 968 754,00	370 583 329,51	333 054 992,40	89,87

Rozpisové rezervy	9 609 000,00	3 950 188,63	0,00	0,00
		374	333	
Běžné výdaje celkem	348 577754,00	533518,14	054992,40	88,93
Kapitálové (investiční) výdaje	222 953707,00	289 926069,38	216 216000,30	74,58
Rezervy na investice	12 591 344,00	97 581 047,01	0,00	0,00
		387	216	
Investiční výdaje celkem	235 545051,00	507116,39	216000,30	55,80
Rozpočtové výdaje běžného roku celkem	584 122805,00	040634,53	270992,70	72,08
pokladna EUR		266,05		
Splátky úvěru	27 643 715,00	32 132 915,00	32 132 903,51	100,00
		794	581	
Výdaje vč. splátky půjčky	611 766520,00	173815,58	403896,21	73,21
rozdíl příjmy - výdaje	0,00	0,00	118 785	010,29

(zdroj: Odbor finanční MÚ Říčany)

Dotace města

Dne 13. září 2017 schválilo Zastupitelstvo města Říčany pod číslem usnesení 17-07-023 program AKCE na poskytnutí dotací z rozpočtu města Říčany pro rok 2018. Žádosti o finanční podporu na své projekty mohli žadatelé podle podmínek schváleného programu podávat v databázovém systému Grantys do 31. prosince 2017. Celkem bylo zaevidováno 62 žádostí o dotaci. Zastupitelstvo města Říčany na svém zasedání dne 14. února 2018 schválilo rozdělení finančních prostředků mezi žadatele, kteří splnili podmínky programu Akce 2018, v celkové výši 1 378 200 Kč. Mezi žadateli byly sportovní kluby, obecně prospěšné společnosti, spolky a další organizace.

Hospodářský život

Obchod a služby

V Říčanech a okolí existuje už několik podniků, které se zaměřují na klienty z řad vegetariánů, případně veganů. Tím prvním, kdo si do této oblasti trhu troufl, byla společnost **Zdravé jídlo Říčany**. Začínala vařit v Říčanech, nyní působí v Kolovratech a poskytuje rozvážkovou službu obědů s jídly inspirovanými světovou kuchyní (asijskou, indickou, mexickou i středozevní), jsou to jídla makrobiotická i bezlepková. Zakladatelem je kuchař Milan Marinčák.

Od tohoto podzimu je možné na Masarykově náměstí zavítat do provozovny **Dhaba Beas**, v nově zrekonstruovaném domě vedle lékárny. Patří do sítě vegetariánských a veganských samoobslužných restaurací, které vycházejí hlavně z tradiční indické, thajské, vietnamské a české kuchyně. V Říčanech získala rychle na popularitě,

oblíbené jsou (a to i u mládeže školou povinné) slevy jídla na konci provozní doby před 19. hodinou. Půl hodiny před zavírací dobou zde získáte čtyřicetiprocentní slevu. Dne 26. ledna došlo k otevření **Říčanského pivovaru**, téměř čtyři sta let od poslední zmínky o místním pivovaru v říčanských kronikách. Pivovar a restaurace vznikla na místě bývalého statku v dnešní Olivově ulici. Pivo, které se vaří v Říčanech, nese názvy jako Mikeš 10 („poctivá světlá desítka“), Valda 12 („prémiový světlý ležák“), Dorota 15 („hořká jantarová ipa“) nebo Baba Jaga 13 („sváteční tmavý ležák“). Majitelé, rodina Kantorových, přizvala v počátcích svého podnikání říčanského faráře Konstantina Petra Mikolajka, OPraem, aby požehnal pivovarnickým kotlům a vůbec celému domu.

V ulici 17. listopadu došlo v tomto roce ke změnám – v prostorách, kde bývala v minulosti vietnamská večerka, vznikla pohřební služba. Firma **Petra Bartáková – pohřební služba** otevřela říčanskou pobočku po již fungující v Jesenici u Prahy. Výloha situovaná do rušné ulice představuje hřbitovní náhrobky a další související sortiment. Dosud fungovala v Říčanech jen pohřební služba Sommer s dlouholetou tradicí se sídlem v Rooseveltově ulici. V krámku od nové pohřební služby nalevo se v minulém roce po drogerii objevil výtvarný atelier nabízející kurzy pro veřejnost. Ke konci roku však činnost ukončil a místo je k pronájmu.

Na Masarykově náměstí zavřela jediná prodejna se sportovními potřebami v dolní části Říčán. Obchodní prostory v majetku města jsou prázdné, nastěhuje se do nich patrně plánovaný **charitativní obchod** (vítězný návrh posledního péběčka). **Zdravá výživa** se přestěhovala z průjezdu na východní straně náměstí do prostoru po vietnamské večerce u kostela (dřív obchod Přerostových s textilem), prodejna má i vlastní pekárnu. Měsíce opuštěný obchodní prostor bývalého Labužníka na rohu s Lázeňskou ulicí se stal zázemím pro pobočku **Monety Money Bank**.

V ulici Černokostelecká zmizel Dům v zahradě (zahradnické a dekorační zboží) poblíž autobusové zastávky „U Nemocnice“. V domě pak byla několik měsíců restaurace, na konci roku 2018 je prostor znovu k pronájmu.

Zdravotnictví a péče o obyvatelstvo

Říčanská pobočka **Terapeutického centra Modré dveře** funguje od podzimu 2017 na adrese Tyrše a Fügnera 105/7. Poskytuje zde služby pro lidi s duševním onemocněním a mentálním postižením a také krizovou pomoc určenou pro klienty v těžkém životním období. V centru lze využít i individuální a rodinnou psychoterapii. Kromě ambulantních služeb poskytují Modré dveře i služby terénní pro ty, jimž duševní onemocnění nebo jiné okolnosti brání za službami dojíždět. Na konci roku 2018 získaly Modré dveře nejvyšší ocenění pro neziskové organizace v České republice, které každoročně uděluje Nadace rozvoje občanské společnosti. Zařízení prošlo podrobným tříkolovým hodnocením odbornou komisí, na jehož základě se stalo vítězem Neziskovky roku 2018 v kategorii „velká neziskovka“.

Od ledna 2018 funguje ve městě **Senior taxi**. Službu může využít osoba s bydlištěm v katastru Říčán nad 65 let nebo držitelé ZTP a ZTP/P průkazu s jedním doprovodem. Taxík si lze zavolat ve všedních dnech od 7 do 15 hodin, výjimečně i dříve nebo později; objednávky jízd se provádějí většinou den předem. Taxi vyzvedává klienty v Říčanech včetně jejich částí (v Pacově, Kuří, Strašíně, Voděrádkách a v Jažlovicích.)

Senioři a invalidé si tuto službu za výhodnou cenu nemohou vynachválit a hojně ji využívají.

Kartička Senior taxi opravňující k využití služby je zákazníkům vystavena na základě předloženého občanského průkazu na pokladně Městského úřadu na Masarykově náměstí nebo na pokladně úřadu na Komenského náměstí. Podmínkou je bydliště v Říčanech, případně čestné prohlášení o pobytu u příbuzných nebo v domově pro seniory.

Ve spolupráci s Farní charitou se na říčanské faře 27. února uskutečnila **beseda o hospicové péči**. Účastníci se sešli u jednoho velkého stolu – po přivítání zahájil besedu Lubomír Kníže, ředitel Hospice knížete Václava. Krátce hospic a záměry hospicové péče představil, pak už mluvili návštěvníci setkání. Na besedu přišli s různými motivacemi, mnozí se podělili o své osobní zkušenosti z období, kdy jim odcházeli jejich blízcí. Mnohokrát zazněla slova o tom, jak důležitý je čas loučení a umírání, který do každého životního osudu patří, a jakou hodnotou je toto období pro rodinu, která se o umírajícího stará. Účastníci besedy se dotkli také duchovního rozměru této etapy, kterou věřící vnímají jako dobu přechodu z života pozemského do věčného života. Během setkání došlo i na vyjádření podpory a poděkování těm, kdo v naší zemi budují síť hospicové péče. (Hospic knížete Václava mohli lidé z Říčan a okolí podpořit návštěvou koncertu duchovní hudby v neděli 25. března, kdy se v kostele sv. Petra a Pavla rozezněla kantáta Stabat mater Giovannio Battisty Pergolesiho v podání Říčanského komorního orchestru.)

Od konce roku funguje **lékařská služba první pomoci pro dospělé** (pohotovost) v říčanské nemocnici. Mohou ji využívat dospělí s akutními zdravotními obtížemi z Říčan a okolí. Nabízí se zde první pomoc i následná zdravotnická péče na některém z lůžkových oddělení nemocnice. Službu slavnostně zahájilo vedení Nemocnice Říčany, a. s., a majitel společnost AGEL za přítomnosti vedení města 5. prosince 2018. Pohotovost slouží k akutnímu ošetřování pacientů ve večerních hodinách, kdy jsou standardní ambulance uzavřeny, a také o víkendech. Ordinaci pacienti najdou v pravém křídle nemocnice, naproti odběrové místnosti. Pro vyšetření pacientů je k dispozici také laboratoř a digitalizované rentgenové pracoviště.

Politický a veřejný život města

Historicky druhá přímá volba prezidenta České republiky se konala 12. a 13. ledna (1. kolo) a 26. a 27. ledna (2. kolo). Po pěti letech nepřinesla změnu – prezidentský post obhájil (s poměrně malým rozdílem 152 tisíc hlasů) Miloš Zeman. Volební účast byla celorepublikově nejvyšší za dvacet let; k volbám dorazilo 5 569 665 voličů a výsledky ukázaly, že země je názorově rozdělena takřka na polovinu. Emoce posílily v relativně klidné (a médii označované i jako nudné) kampani před druhým kolem volby. Projevily se zejména na sociálních sítích (Facebook, Twitter) i v televizních debatách, ve kterých se spolu utkali Miloš Zeman a Jiří Drahoš. Voliči v Říčanech výrazně preferovali změnu na Hradě a favoritem obou kol byl Jiří Drahoš, následován Milošem Zemanem a v prvním kole Pavlem Fischerem. V prvním termínu prezidentské

volby se do volebních místností dostavilo přes 72 % voličů, o čtrnáct dní později přišlo volit dokonce 75 % voličů.

Miloš Zeman získal v Říčanech v prvním kole 1 597 hlasů (19,76 %) a v druhém kole 2 436 hlasů (28, 88 %). Jiří Drahoš obdržel v prvním kole 3 036 hlasů (37,57 %) a v druhém kole 5 998 hlasů (71,11 %).

Říčany jsou rozděleny do patnácti volebních okrsků. Občané docházejí do volebních místností na těchto místech: hlavní budova 1. základní školy Masarykovo náměstí (okrsek č. 1); 1. základní škola Masarykovo náměstí Říčany – budova bývalého soudu (okrsek č. 2); Kulturní centrum Labuť Říčany, 17. listopadu 214/14 (okrsek č. 3); DPS Senior a stacionář Olga, Komenského náměstí 1850 (okrsek č. 4); Sportovní hala Říčany, Škroupova 2026/2 (okrsek č. 5); Domov Pod Kavčí Skálou, Marie Pujmanové 2045/2 (okrsek č. 6); Mateřská škola Čtyřlístek, Domažlická 1656/52 (okrsek č. 7); 3. základní škola U Říčanského lesa, Školní 2400/4 (okrsek č. 8); Mateřská škola Srdíčko, Edvarda Beneše 204/41 (okrsek č. 9); 2. základní škola Bezručova (okrsek č. 10); Obecní dům, Jažlovice, Na Návsí 9 (okrsek č. 11); Obecní dům, Voděrádky, Voděradská 4 (okrsek č. 12); Obecní dům – škola, Kuří, Rooseveltova 3 (okrsek č. 13); Obecní dům, Strašín, U Ládek 4/2 (okrsek č. 14) a Společenský sál Pacov, U Rybníka 114/6 (okrsek č. 15).

Vedení města se rozhodlo vytvořit dlouhodobou dopravně urbanistickou koncepci rozvoje území kolem železniční stanice v Říčanech. Příprava koncepce byla zadána Radou města Říčany studiu UNIT architekti. Kromě nalezení dlouhodobé koncepce území (využití, formy veřejných prostranství, dopravní obslužnost) je cílem chystané strategie také stanovení klíčových kroků pro nejbližší časový horizont tak, aby mohla být postupně naplňována dlouhodobá vize. Důležitou součástí bude stanovení formy využití pozemku ve vlastnictví města na křižovatce ulic Politických vězňů a Cesty svobody. Do přípravy strategie je přizvána i široká veřejnost – první setkání s občany s možností zapojit se do diskuse o rozvoji tohoto prostoru proběhlo v pondělí 14. května ve volnočasovém centru Na Fialce (viz pasáže týkající se měsíce května).

Na jaře jsme se dozvěděli, že Říčany jsou **nejlepším městem pro život**. Je to závěr průzkumu renomované mezinárodní společnosti Deloitte pod názvem Obce v datech. Index kvality života v Říčanech je nejvyšší z 206 hodnocených měst České republiky. Odborníci porovnávali data veřejných institucí a etablovaných portálů. Posuzovány byly indexy ve třech hlavních kategoriích: zdraví a životní prostředí, materiální zabezpečení a vzdělání, vztahy a služby. Na druhém místě se v tomto průzkumu umístila Praha, třetí Černošice, na posledním 206. místě je Orlová.

V květnu měli občané města možnost rozhodnout o umístění projektů přihlášených do druhého ročníku říčanského „péběčka“ (participativního rozpočtování). Zvítězil projekt na realizaci charitativního obchůdku Koloběh (navrhovatelka Ivana Drbohlavová). Podrobněji se o „péběčku“ píše v textu kroniky věnovaném květnovému dění ve městě.

V úterý 5. června se Říčany na poslední chvíli připojily k demonstraci Milion chvilek pro demokracii. Na šest desítek lidí vyjádřilo na Masarykově náměstí protest proti Andreji Babišovi v čele vlády této země.

Od srpna 2018 přešlo město Říčany k uveřejňování dokumentů na úřední desce v elektronické podobě. Elektronické zobrazovací zařízení je umístěno na budově Staré radnice na Masarykově náměstí čp. 83 (vchod směrem k novější budově radnice, kde dnes najdeme kanceláře vedení města). Další zobrazovací zařízení se nachází v infocentru v rondelu v podchodu nádraží.

Po čtyřech funkčních obdobích se rozhodl ukončit svou činnost v zastupitelstvu města Ladislav Musil. Proč se tak stalo, uvedl v příspěvku do rubriky Zastupitelé v Říčanském kurýru č. 10/2018: „*Vadí mi to neustálé překrucování faktů a sdělování lží nebo polopravd od stávajícího vedení města.*“ Ladislav Musil v posledním volebním období zastupoval na radnici stranu PRO Říčany (v roce 2015 nahradil lékařku Hanu Vojtovou, která rezignovala na mandát zastupitele kvůli velkému pracovnímu vytížení ve své profesi). Ladislav Musil, realitní makléř a mj. také organizátor vyhlášených koloběžkových Grand prix, byl zastupitelem od roku 2002. V roce 2006 se stal městským radním a v lednu 2010 nastoupil do funkce místostarosty (v době starostování Adrieny Mrázové).

Ve dnech 5. a 6. října se v České republice konaly komunální volby a první kolo senátních voleb. (Druhé kolo voleb do Senátu Parlamentu ČR pak proběhlo o týden později, 12. a 13. října.) **Voleb do Zastupitelstva města Říčany** se zúčastnilo 6663 voličů, což představovalo téměř šedesátiprocentní volební účast. O hlasy voličů se ucházelo pět politických uskupení: ODS, STAN, Klidné město, Unie pro sport a zdraví Říčany a Společně TOP 09 – Zelení – KDU-ČSL. Za Klidné město obhajoval post starosty do třetice Vladimír Kořen. A to úspěšně, získal 3 723 hlasů. Důvěru Klidnému městu dalo 52 % voličů, což představuje 12 zastupitelských mandátů z celkových 21 křesel. Druhým politickým uskupením, které získalo nejvíce křesel, jsou Starostové a nezávislí se ziskem pěti mandátů. Za nimi ODS se třemi a Unie pro sport a zdraví s jedním křeslem. Společně TOP 09 – Zelení – KDU – ČSL nepřekročili pětiprocentní hranici a mandát zastupitele nezískali. V porovnání s minulými volbami v roce 2014 přišlo letos k volebním urnám o 736 osob více. Tehdy se o přízeň voličů ucházelo devět politických uskupení.

Ve středu 14. listopadu 2018 proběhlo ustavující jednání Zastupitelstva města Říčany. Třinácti hlasy z jednadvaceti zvolili zastupitelé jako starostu Řičan populárního moderátora Vladimíra Kořena. Poprvé od vzniku republiky tak vznikla situace, že město Říčany bude řídit stejný starosta nepřetržitě tři volební období. (Ustavující zastupitelstvo bylo původně naplánováno na 31. října. Bylo však zrušeno – důvodem bylo podání návrhu ke Krajskému soudu v Praze dle § 60 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta. Soud neplatnost voleb nepotvrdil.)

Poté v novém složení proběhlo hlasování o dalších funkcích. Byl schválen dosavadní počet sedmi radních a vedení města ve složení starosta a dva místostarostové, všichni uvolnění. Poté zastupitelé odhlasovali obsazení těchto funkcí a zákonem dané odměny.

Klidnému městu patří i obě pozice místostarostů. Prvním místostarostou byl zvolen David Michalíčka, který je projektovým manažerem, ale také vášnivým sportovcem

a říčanským patriotem. Druhou místostarostkou bude nadále Hana Špačková, ta je známou učitelkou a zakladatelkou populárního říčanského volnočasového sdružení Mraveniště.

Rada města je sedmičlenná, kromě starosty a místostarostů v říčanské městské radě zasedne Jarmila Voráčková, Vladimír Polánský, Pavel Matoška (všichni Klidné město) a koaliční partner David Frydrych (Unie pro sport a zdraví Říčany). Všichni zvolení radní působí v zastupitelstvu minimálně třetí volební období. Nejdéle působí v zastupitelstvu města Hana Špačková a David Frydrych, oba již šestnáct let.

Zde je seznam všech zastupitelů zvolených pro volební období 2018–2022: Za Klidné město: Vladimír Kořen, David Michalička, Martin Gebauer, Hana Špačková, Vladimír Polánský, Pavel Matoška, Tomáš Skřivánek, Jarmila Voráčková, Petr Auředník, Michal Anelt, Jana Doleželová, Jan Kužník; Starostové a nezávislí: Michal Mrázek, Zdeněk Hraba, Adam Polánský, Tomáš Krebs, Jitka Jančíková; Občanská demokratická strana: Miloslav Šmolík, Karla Egidová, Jiří Kozák; Unie pro sport a zdraví Říčany: David Frydrych.

Členem **horní komory zákonodárného sboru Parlamentu České republiky** se za obvod č. 41 stal **Zdeněk Hraba**, někdejší místostarosta Říčan. Rozhodující duel o křeslo senátora benešovského obvodu se odehrál mezi dvěma říčanskými kandidáty. Nikdo z jedenácti kandidátů v tomto obvodu nebyl zvolen už v prvním kole. Z prvního místa postoupil do finálového souboje Zdeněk Hraba za STAN s 11 094 hlasy a Jiří Kozák za ODS s 9 169 hlasy. Ve druhém kole s převahou, bezmála o čtyři tisíce hlasů, první pozici obhájil Zdeněk Hraba. V celém obvodu získal 10 636 hlasů, z čehož 1690 hlasů obdržel od voličů z Říčan. To byl pokles oproti prvnímu kolu, kdy těch říčanských hlasů získal 2 562.

Jiří Kozák v kole druhém obdržel celkem 6 814 hlasů, přičemž v Říčanech získal hlasů v kole prvním 1 308 a v kole rozhodujícím jen o něco málo méně 1 141. Voličská účast v prvním kole, kdy se zároveň volilo do zastupitelstva města, byla 56 %. V Říčanech bylo v prvním kole odevzdáno 5 985 platných hlasů, v druhém kole zhruba polovina 2 831 hlasů. Volební účast v druhém kole senátních voleb byla obecně velmi nízká. V Říčanech se do patnácti volebních místností v druhém kole dostavila jen čtvrtina voličů.

K oslavám 100. výročí založení republiky v Říčanech patřilo i otevření parku Václava Havla v blízkosti ulice Kozinova, nedaleko Obchodního centra Lihovar. Akce se konala v sobotu 27. října za účasti zástupců města a sedmi delegací partnerských měst. Starostové, starostky a zástupci měst Albertslund (Dánsko), Whitstable (Velká Británie), Mölndal (Švédsko), Grabow, Borken (Německo) a Opatówek (Polsko) se účastnili několikadenního společného programu. V nově budovaném parku pak společně zasadili svůj národní strom vedle naší lípy. Osm stromů – symbolů přátelství, svobody a demokracie – tak vytvořilo Alej partnerských měst. Poprvé v historii partnerských měst (v Říčanech sahá až do roku 1993) zavítal do našeho města zástupce Canterburského hrabství, pod které administrativně spadá naše partnerské město Whitstable.

Církev

Českobratrská církev evangelická

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Říčanech otevřel na jaře kancelář na adrese Olivova 7. Každý čtvrtek bude několik hodin dopoledne a odpoledne přítomen farář, kterým je v současné době Jiří Ort. Řičanští se na něj mohou obracet s otázkami, prosbami nebo si prostě mohou přijít popovídat. Bohoslužby této církve se konají v kapli DPS Senior v neděli od 11 hodin.

Církev bratrská

Na Bílou sobotu 31. března se na Masarykově náměstí konalo tradiční Čtení Bible, které pořádá Církev bratrská. Tato církev se pravidelně zapojuje do přípravy adventních setkání u vánočního stromu na zmíněném náměstí a širokou veřejnost zve na další akce, které pořádá (turnaje v kuličkách, stavění městečka z lega).

Římskokatolická církev

Do kostela sv. Petra a Pavla mohla říčanská veřejnost zavítat v první polovině roku i jindy než o bohoslužbách. Na závěr doby vánoční zde byla provedena mše Hej mistře! Jakuba Jana Ryby (viz zápisy z ledna). O Květné neděli 25. března v odpoledních hodinách se v kostele uskutečnil koncert na podporu Hospice knížete Václava. Kantáta Stabat mater italského skladatele G. B. Pergolesiho se s lehkostí a půvabem vznášela nad chrámovým prostorem. Nastudoval ji Říčanský komorní orchestr pod taktovkou Petra Anděla, sóla přednesly Nad'a Novotná a Lenka Kučerová.

Ve čtvrtek 31. května slavila Římskokatolická církev slavnost Těla a Krve Páně (lidově zvanou Boží Tělo). I když se jedná o všední den, v Říčanech je na této v posledních letech obnovené tradici účast hojná. Průvodu po náměstí předchází od 18 hodin mše svatá v kostele. Kromě říčanských kněží P. Konstantina Petra Mikolajka, O. Praem, a P. Matěje Jaroslava Balucha, O. Praem, byl přítomen také mukařovský farář Viktor Frýdl s ministrantem Františkem. Nechyběl ani zástup říčanských ministrantů. Je zvykem, že malé dívky nesou při této slavnosti košíčky plné okvětních plátků květin, které právě kvetou (např. pivoňky a růže) a sypou je na cestu, po které jde průvod věřících. V jeho čele kráčí některý z ministrantů s křížem, kněz nese monstranci (ozdobnou prosklenou schránku s proměněnou hostií – Kristovým Tělem). O postřehy z prožívání slavnosti se podělila Šárka Vydrařová, spolupracovnice Muzea Říčany, kterou do kostela a pak na náměstí doprovodily dvě malé dcerky: *„Ještě před samotným začátkem mše nás P. Konstantin poinformoval o rozestavění oltářů, které bylo trochu jiné než obvykle, což bylo způsobeno zejména probíhající rekonstrukcí podkroví a střechy Staré radnice. Velmi příjemným překvapením bylo, že ačkoliv byly na náměstí před Mezinárodním dnem dětí autodrom, kolotoč a další prvky pro děti, ztišily kvůli nám svůj hudební doprovod. Zkrátka a dobře jsem jejich přítomnost vůbec nevnímala. Posádky projíždějících aut pozorovaly jako obvykle se zájmem dění na náměstí. Musím říci, že samotné rozmístění oltářů mi v jednu chvíli přišlo překvapivé, až poněkud úsměvné. Mezi prvními dvěma oltáři stačilo totiž udělat snad jen tři kroky. Při pokračování k poslednímu oltáři před kostelem se naše bezmála dvouletá ratolest s košíkem plných květů rozešla tak, že se dostala úplně*

do čela. S plným nasazením rozhazovala květy. Bylo to s odstupem času velmi dojemné, ale v danou chvíli úsměvné. Na jejím přístupu jsem si uvědomila, že je třeba nebojácně s Bohem v zádech kráčet vstříc tomu, co život přinese."

V pátek 8. června navštívil Říčansko pražský arcibiskup Dominik kardinál Duka. Hlavním cílem jeho cesty byl Domov pro seniory kardinála Berana v Mukařově, který provozuje Arcidiecézní charita Praha. Na místě proběhla slavnostní bohoslužba a zahradní slavnost. Dominik Duka se spolu s prezidentem Arcidiecézní charity Stanislavem Górou, ředitelem Arcidiecézní charity Jaroslavem Němcem a s říčanským starostou Vladimírem Kořenem, jeho spolupracovníky a říčanskými kněžími sešli v prostorách prvorepublikové restaurace Jureček v Radošovicích. Hovořili například o společných projektech v sociální oblasti nebo o tom, jak nadměrná výstavba v okolí Prahy může snižovat kvalitu života obyvatel.

Ve čtvrtek 21. června vpoledne se konal program Pocta svatému Petru a Pavlu. Již popáté jej připravila Markéta Žilková; ta se od dob studií dějin křesťanského umění zabývá historií místního chrámu. V pásmu hudby a textů, které připravuje s přáteli z farnosti a okolí, mezi nimiž najdeme i profesionální hudebníky, letos připomněla 90. výročí obnovení děkanství v Říčanech. (Říčanské děkanství bylo zrušeno v roce 1994.) Návštěvníci mohli slyšet citace z dobového tisku, úryvky z farní kroniky i zaznamenané vzpomínky pamětníků. Z hudby 20. století zazněly například skladby Petra Ebena nebo Zoltána Kodályho.

V sobotu 30. června odpoledne se u kapličky sv. Jana Nepomuckého konala mše svatá, kterou sloužil říčanský farář Konstantin Petr Mikolajek O. Praem. Osadní výbor Voděrádky po bohoslužbě připravil pohoštění.

V neděli 1. července se říčanský kostel zaplnil návštěvníky poutní mše svaté. Celebroval ji P. Ondřej Salvét, farář z Prahy-Kolodějí, kterého farníci mohli poznat v prosinci 2017 při adventní duchovní obnově. Konala se tehdy na říčanské faře. Je pěkným zvykem, že celebrující kněz dostává jako poděkování od farníků po poutní mši svaté květiny a dárek, stejně tak koncelebrující duchovní, kterými byli i tentokrát P. Konstantin Petr Mikolajek, O. Praem, a P. Matěj Jaroslav Baluch, O. Praem. Následovalo setkání na blízké farní zahradě s bohatým poutním občerstvením.

Česká katolická charita

Kromě Tříkrálové sbírky (viz lednový zápis) se Farní charita Říčany angažuje např. v jarní a podzimní humanitární sbírce. Jarní akce se konala 22. května odpoledne, podzimní pak 9. října. Lidé nosili k říčanskému kostelu na Masarykově náměstí oblečení, lůžkoviny, obuv, hračky, domácí spotřebiče apod. pro Diakonii Broumov. Ta předměty třídí k dalšímu použití.

Místní infrastruktura

Doprava a spoje

Občané diskutující na internetovém diskusním fóru města si stěžují na vysokou koncentraci aut v ulicích – narůstá nejen kvůli různým uzávěrám a rekonstrukcím, ale i kvůli vzniku nových staveb, kam se lidé dopravují auty. Bolestí dnešní doby je, že řidiči často jezdí agresivně a nedodrží předepsanou rychlost. Rodiče tak dlouho nemohou pustit své děti samostatně např. na hřiště nebo na nákup bez strachu, že je cestou srazí auto. Je zvykem, že rodiče malých školáků vozí ratolesti do školy a ze školy po kroužcích, čímž se doprava ve městě zahušťuje. Jedna z diskutujících napsala v příspěvku do diskusního fóra na městském webu: *„Vážený pane starosto a zastupitelé města, jsem velice překvapena výsledkem "Říčany město s nejvyšší kvalitou života v celé ČR". To museli specialisté ve spolupráci se společností Deloitte pozorovat život v Říčanech z letadla, jinak by museli zaznamenat, že Říčany se dusí v záplavě aut.“* Pro některé obyvatele je trnem v oku zvyšující se počet cyklistů a to, že využívají pro jízdu na kole i chodníky.

Koncem roku 2017 začal v Říčanech platit zákaz tranzitu kamionů na silnicích druhé a třetí třídy. V únoru 2018 byl tento zákaz zrušen, krajští úředníci po třech měsících platnosti umožnili opět vjezd kamionů do Říčan a okolních obcí. Říčanská radnice boj s tranzitem kamionů nevzdala a od soboty 22. září 2018 začalo na silnicích II. a III. tříd na Říčansku opět platit dopravní značení zakazující tranzit nad 12 tun.

V březnu začala dlouho připravovaná rekonstrukce ulice Politických vězňů. V ulici došlo postupně k zrekonstruování vodovodu a splaškové kanalizace, k vybudování nové dešťové kanalizace a veřejného osvětlení, byl obnoven povrch vozovky a chodníků. Ulice byla postupně uzavřena až do prosince, kdy byly práce dokončeny. V tomto roce došlo také k výstavbě chodníku U Disku včetně přechodu a opravy autobusové zastávky. Od léta do podzimu byl uzavřen most v ulici 5. května, místními nazývaný jako „most sebevrahů“. Opravu mostu si vyžádal špatný technický stav nosné konstrukce. Náročná rekonstrukce přinesla další dopravní uzávěry pro automobilovou a autobusovou dopravu, krátce byl most uzavřen také pro pěší. V listopadu a v prosinci probíhala stavba mobilní protihlukové stěny na ulici Říčanská II/101. Jedná se o úsek od ulice Březinova po vjezd na sběrný dvůr.

Od začátku září začaly v Říčanech jezdit nové minibusy městské hromadné dopravy. Součástí nových linek jsou také školní spoje sloužící především žákům a učitelům tří městských základních škol. Ve všedních dnech je tak město propojeno linkami č. 1 (žlutá – spojující Olivovnu a Oázu), č. 2 (červená – spojující Kuří a ZŠ Nemo/Pastelkov) a č. 3 (modrá – spojující průmyslovou zónu Zděbrady a Strašín).

Zavedení této dopravy se neobešlo bez počátečních obtíží: zpoždění na trase, nezvyk, že všechny zastávky jsou na znamení, poruchy vozidel... Navíc spuštění nové MHD v Říčanech se odehrálo v době uzavírky ulice Politických vězňů a mostu 5. května, až do konce prosince tedy platil výlukový jízdní řád. Některé zastávky, na které si lidé zvykli, pak zase přestaly existovat.

Ti, kteří MHD začali využívat, si pochvalují, že se dostanou do míst, kde to dřív bez auta nešlo, nebo jen s velkými obtížemi. Poněkud nekomfortní je však např. pro starší lidi a handicapované rychlá jízda autobusů (jízdní řády počítají s rychlým

průjezdem městem). Autobusy tak na městské dlažbě nadskakují a špatně se vystupuje. Častá zpoždění autobusů (kvůli dopravním zácpám ve městě) část cestujících od MHD odradilo – na spoj například k vlaku se nedalo spolehnout. Autobusy jsou zdarma, jsou vybaveny wifi. Informace o spojích si zájemci mohou vyhledat v klasických jízdních řádech na zastávkách a na webových stránkách města i v aplikaci Říčany v mobilu – zde funguje mapa s online polohou autobusů, stejně jako přesné časy a případná zpoždění odjezdů ze zastávek.

Cyklostezka v délce čtrnácti kilometrů by měla už v roce 2019 propojit Kolovraty, Říčany, Světice, Strančice, Všestary a Mnichovice. V roce 2018 vybraly obce stavební firmu. S nejvýhodnější nabídkou zvítězila akciová společnost OHL ŽS. Nezávislý stavební dozor provádí společnost NDCOn, s. r. o. Koncem listopadu proběhly nutné formální náležitosti – výzva k zahájení prací a předání staveniště. Realizace bude spolufinancována z fondů Evropské unie.

V září byla zahájena stavba vodovodu na Strašín, Radošovice a Pacov. Cílem projektu je vybudovat téměř sedm kilometrů nového vodovodu včetně veřejné části přípojek. Na městský vodovod se tak bude moci v dané lokalitě připojit celkem 117 majitelů nemovitostí a pozemků. Zároveň nový řad zlepší tlakové poměry současných odběratelů v dané oblasti. Obyvatelé zde byli dosud odkázáni na vlastní studny.

Územní plán

Zastupitelstvo na zářijovém jednání rozhodlo o vydání změny územního plánu číslo 2, která přináší tzv. etapizaci. Další výstavba v Říčanech je tak podmíněna dostavbou nutné infrastruktury. Materiál změny územního plánu číslo 2 vyvolal mezi zastupiteli velkou diskusi. Do debaty se zapojila i veřejnost, včetně právního zástupce investora projektu sídliště Na Vysoké (zde je záměr vystavět 24 bytových domů, 25 rodinných domů a komerčních prostor). Realizace sídliště Na Vysoké bylo zařazeno do třetí, poslední fáze etapizace.

Změna číslo 2 územního plánu města si klade za cíl, aby rozvoj města byl postupný, a novou výstavbu směřuje do již zastavěných území, volných proluk a podporuje rekonstrukce stávajících nemovitostí. Hlavní je pak vytvoření dostatečných podmínek pro výstavbu. Starosta Vladimír Kořen se vyjádřil: *„Máme v Říčanech mnoho ulic, které jsou nedokončené, bez sítí, asfaltu a osvětlení. Vznikly tím, že vlastník rozparceloval pole, jednotlivci si koupili pozemky, postavili domy a čekají, že město zařídí veškerou potřebnou infrastrukturu. (...) Takový přístup je finančně neudržitelný. Měníme filozofii územního plánu, nejdříve se postaví infrastruktura a pak se může stavět.“* (citace z tiskové zprávy města) Práce na změně územního plánu začaly už před dvěma lety. Změna územního plánu č. 2 byla přijata jedenácti hlasy zastupitelů Klidného města a Unie pro sport a zdraví, ostatní zastupitelé předloženou etapizaci nepodpořili.

Zastupitelka za ODS Karla Egidová pak v příspěvku pro říjnové číslo Říčanského kurýru zdůrazňovala, že není správné schvalovat těsně před volbami důležitý dokument a reagovala na výsledek hlasování takto: *„... změna č. 2 je prosazením svého názoru skoro jednobarevným uskupením bez ohledu na názory ostatních zástupců v zastupitelstvu.“*

Hasiči

Místní **sbor dobrovolných hasičů** se v roce 2018 rozrostl o nové členy. Mladí hasiči po celý rok pilně trénovali a připravovali se na soutěže dětské hasičské ligy – ta se uskutečnila například ve Svojšovicích, Lojovicích, Křížkovém Újezdci, Popovičkách a v Modleticích, kde proběhlo vyhlášení celé ligy. O letních prázdninách se jako každý rok konalo letní soustředění na Benecku v Krkonoších. Náplní soustředění byla příprava na podzimní kola hry Plamen, kde děti běhají v pětičlenných hlídkách a plní úkoly (střelba ze vzduchovky, uzlování, znalost hasiv, rozpoznávání topografických značek, práce s buzolou, šplh po laně a také zkouška fyziky).

Dobrovolní hasiči se v průběhu roku účastnili mnoha akcí pořádaných na území města. Většinou plnili úlohu požárního dohledu, který je na akcích při větším počtu návštěvníků povinný. Například při letním StarákFestu drželi po celou dobu festivalu nonstop hlídku a dělali pravidelné obchůzky. Mezi vydařené akce patřil i Den záchranářů dne 26. června, kde se představily všechny složky integrovaného záchranného systému. Dobrovolní hasiči ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem ČR ze stanice Říčany představili hasičskou techniku a vybavení vozidel.

Součástí dění ve sboru dobrovolných hasičů je i pravidelná odborná příprava, nad kterou se jednotka schází každý týden. Zkušenosti a dovednosti pak uplatňuje u reálných zásahů, za tento rok absolvovali celkem šedesát čtyři výjezdů, na kterých strávili 1132 hodin. Největší podíl na výjezdech mají požáry, mezi ty náročnější patřil například požár rodinného domu v Průhonicích, kde byl vyhlášen druhý stupeň poplachu.

Další podíl na výjezdech mají tzv. technické pomoci: čerpání vody ze zatopených sklepů, likvidace obtížného hmyzu, popadané stromy a větve nebo záloha profesionálních kolegů, pokud jsou na náročném a dlouhém výjezdu. Mezi výjezdy patří i dopravní nehody, kterých bylo za rok 2018 osm.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů se také aktivně zúčastnila oslav 100. výročí založení Československé republiky, kde byly k vidění dobové uniformy hasičů a jejich vybavení. Dobrovolné hasiče mohli Řičaňané vidět i při adventních nedělích na Masarykově náměstí.

Městská policie

Městská policie Říčany sídlí na Komenského náměstí v Říčanech, po levé straně od hlavního vchodu do Městského úřadu. Služebnu občané najdou v prvním patře budovy. Strážníci vykonávají hlídkovou a kontrolní činnost, zákroky a úkony ve městě Říčany a v jeho místních částech – Radošovice, Jažlovice, Kuří, Pacov, Strašín, Voděrádky. Připomínky a podněty pro práci Městské policie Říčany je možné anonymně vložit do kontaktní schránky, umístěné před vstupem do budovy.

Městská policie plní úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, ale také další úkoly podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Mezi hlavní úkoly městské policie patří přispívat k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlížet na dodržování pravidel občanského soužití, dohlížet na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílet se v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,

podílet se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení, podílet se na prevenci kriminality v obci, provádět dohled nad veřejným prostranstvím v obci, odhalovat přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce. Městská policie zajišťuje také odchyt volně pobíhajících zvířat. Používá městský kamerový dohlížecí systém včetně aktivní činnosti strážníků v terénu. Strážníci jsou ve městě pravidelně vídáni ráno, kdy dohlížejí na bezpečnost dětí při přecházení křižovatek v blízkosti škol. Říčany dlouhodobě trpí nedostatkem strážníků, v městském věstníku pravidelně vycházejí inzeráty s nabídkou práce u městské policie. V říčanském sboru jsou zastoupeny i ženy-policistky.

Životní prostředí

K jaru v Říčanech patří akce „Do práce na kole“. V měsíci květnu město podporuje a propaguje dopravu do zaměstnání na kole, ale i na koloběžce, pěšky či v běhu. Celkem se účastnilo 83 registrovaných účastníků v říčanských týmech (a další v pražských týmech). Ti v květnu absolvovali 1 699 jízd na kole (nebo cest pěšky). Celkem ujeli více než dvanáct tisíc kilometrů.

Pro školáky byla letos připravena varianta „Zelené kilometry“ – zapojily se čtyři školy z Říčan a ze Světic a dohromady podnikli žáci více než tři tisíce cest bez auta. Nejúspěšnější byly třídy 7. C ze ZŠ U Říčanského lesa Říčany, z 6. C z 1. ZŠ Masarykovo náměstí Říčany a z 6. B ze ZŠ Světic. K vyhlášení výsledků a předání atraktivních cen došlo 26. května na Industry Art Festivalu na říčanském nádraží.

Alternativy k automobilové dopravě při cestách po Říčanech a okolí se snažil propagovat také seriál Chodci a jezdci, který vycházel v Říčanském kurýru od dubna do prosince 2018. Osobnosti z Říčan odpovídaly na otázky týkající se dopravy, vztahu k cyklistice, pěší chůzi po městě a přirozenému pohybu.

Ekocentrum Říčany se po celý rok snaží obyvatele Říčan vtáhnout do péče o životní prostředí, šířit šetrný přístup k životu, zaměřuje se na environmentální výchovu a osvětu. Seznamuje je také s KPZ (komunitou podporovaným zemědělstvím). V roce 2018 navázalo Ekocentrum spolupráci se zemědělcem Zídkem, který do Říčan vozil jednou za čtrnáct dní zeleninu z Biofarmy Olešnice. Zeleninu od něj od jara do podzimu odebíralo padesát sedm rodin z Říčan a okolí. Odběratelé si dodávky zeleniny předplatili už před začátkem vegetačního období, a tak umožnili farmáři začít sezonu s dostatečnými finančními prostředky.

Dne 1. září při akci „Vyladěný konec léta s Billou“ byl oficiálně otevřen veřejný ovocný sad Srnčí mezi Říčany a Světicemi. Společnost Billa, spol. s r. o., zde zafinancovala výsadbu stromů a zastavení v ladovském stylu. Poklepáním na základní kámen se také symbolicky otevřela stavba nové cyklostezky Do Prahy na kole.

Školství, sociální oblast

Ve školním roce 2017/2018 se říčanské školy zapojily do projektu Říčanské kameny zmizelých připomínajícího oběti holocaustu v našem městě. Jednalo se o historicky první projekt, ve kterém spolupracovaly tři říčanské základní školy a státní gymnázium. Zástupci Muzea Říčany odborně zaštili badatelské aktivity jednotlivých týmů. Žáci se věnovali badatelské činnosti v rámci projektových dnů, vydávali se na exkurze (například do Terezína nebo do Židovského muzea Praha), měli čtenářské dílny. Dne 30. května se v Kulturním centru Labuť konal večer „Holocaust dětskýma očima“ – setkání žáků, rodičů, zástupců města, profesních institucí a veřejnosti. Židovské skladby pro tuto příležitost nacvičili žáci z 2. ZŠ Bezručova Říčany. Panely s výtvarnými pracemi a s výsledky bádání po stopách zmizelých říčanských občanů byly vystaveny nejen v KC Labuť, ale na podzim také v prostorách někdejšího sportovního obchodu na Masarykově náměstí. To už při příležitosti kladení dalších „kamenů zmizelých“. Výstava se poté objevila i na chodbách říčanských škol. Projekt podpořil Nadační fond obětem holocaustu.

Plánovaná stavba školy na Komenského náměstí v Říčanech už nabírá konkrétnější podobu – vítězná architektonická kancelář Rusina Frei připravuje projektovou dokumentaci; nová škola by se měla začít stavět v průběhu roku 2019. Budova bude součástí 1. ZŠ Masarykovo náměstí Říčany, jejíž žáci v současnosti využívají čtyři budovy.

Ve školním roce 2017/2018 byla Základní umělecká škola Říčany v soutěžích Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nejúspěšnější za celou dobu svého trvání. Celkem čtrnáct dětí se probojovalo do ústředních kol. Největším překvapením pak byl postup komorního orchestru do ústředního kola. Škola se tak zařadila mezi nejúspěšnější ZUŠ v republice, zvláště dechové oddělení patří mezi nejlepší v Česku.

Stravování v říčanských školách od září nově zajišťuje po Scolarestu jiná společnost, a to ARTER – CATERINGOVÝ SERVIS, s. r. o.

Místní akční plán v obci s rozšířenou působností Říčany (MAP v ORP Říčany) si jako slogan vybral „Pro úspěch našich škol na Říčansku“. Zaměřuje se na vzdělávání učitelů i rodičů, podporuje vzdělávací projekty na školách a snaží se také propojovat ty, kteří mají vzdělávání nejmladší generace na starosti a rozhodují o něm. Jedním z projektů, který se díky MAP II v ORP Říčany realizuje, jsou Příběhy našich sousedů organizace Post Bellum. Od září 2018 se do něj zapojilo devět žákovských týmů ze čtyř základních škol na Říčansku. Pod vedením svých učitelů žáci 8. a 9. tříd zaznamenají vyprávění pamětníků ze svého okolí a dohledají dokumentární materiály k jejich příběhům. Ze shromážděných podkladů vytvoří vlastní dokumentární díla, která pak odborné i široké veřejnosti představí na závěrečné slavnostní prezentaci.

Tělovýchova a sport

Ve dnech 5. a 6. července se v Praze konal XVI. Všesokolský slet, děje se tak jednou za šest let. Říčanských sokolů vystupovalo okolo osmdesáti, z toho více než polovina dětí a důchodců. Účastníci pilně nacvičovali více než půl roku.

Na začátku školního roku 2018/2019 bylo otevřeno veřejnosti sportoviště u 3. ZŠ U Říčanského lesa, areál je od září volně přístupný. První školní den zde došlo k zasazení stromu-lípy Olgy Havlové, a to za přítomnosti ředitelky Výboru dobré vůle Moniky Granji. Jedná se o 51. strom Olgy Havlové.

Na tomto sportovišti vyrostla v září největší nafukovací hala v Říčanech, v zimním období bude v odpoledních a večerních hodinách využívána sportovními kluby k pravidelným tréninkům. Dopoledne poslouží školám v hodinách tělesné výchovy.

V rámci veřejných diskusí požadovali Říčané rozšíření parkovacích míst pro návštěvníky sportovního areálu; město má připraven projekt na rozšíření míst o 55 stání a tři parkovací stání pro invalidy.

Město hradí školákům (žákům státních škol v Říčanech) lekce bruslení na zimním stadionu. K dispozici jsou také volné vstupy na led pro říčanské seniory, a to v období od listopadu do března.

Události v České republice a ve světě, kultura a sport

Leden

Prvního ledna převzalo Bulharsko předsednictví Evropské unie. Evropskými hlavními městy kutury v roce 2018 jsou nizozemský Leeuwarden a maltská Valletta.

Ve dnech 12.–13. ledna uspěli v prvním kole prezidentských voleb Miloš Zeman (38,56 %) a Jiří Drahoš (26,6 %). Volby se účastnilo 61,92 % voličů.

Druhé kolo volby prezidenta České republiky 2018 ve dnech 26.–27. ledna vyhrál Miloš Zeman se ziskem 51,36 % hlasů.

Únor

Z amerického mysu Canaveral odstartovala 6. února v současnosti nejsilnější raketa Falcon Heavy společnosti SpaceX.

Ve dnech 9.–25. února se v jihokorejském Pchjongčchangu konaly XXIII. zimní olympijské hry. O největší překvapení v české výpravě se postarala Ester Ledecká, která získala zlaté medaile v superobřím slalomu a v paralelním obřím slalomu na snowboardu.

Sousedním Slovenskem otřásla vražda investigativního novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové, ke které došlo 21. února. Následkem nepokojů a demonstrací, které tato tragická událost rozpoutala, rezignoval na svou funkci slovenský ministr kultury Marek Maďarič. V polovině března pak padla třetí vláda premiéra Roberta Fica.

Březen

Tisíce lidí v několika městech na Slovensku a v Evropě se 2. března vydaly na pietní pochod na památku zavražděného novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové. V Bratislavě se ho účastnil i prezident Andrej Kiska.

Pátého března tisíce lidí v Česku demonstrovaly proti zvolení komunistického poslance Zdeňka Ondráčka do čela komise pro kontrolu Generální inspekce bezpečnostních sborů. Protesty směřovaly také proti stávajícímu premiérovi v demisi Andreji Babišovi.

Dne 8. března byl prezident republiky Miloš Zeman inaugurován do funkce prezidenta na druhé funkční období.

Na tři stovky vysokých a středních škol a dalších institucí se 15. března zapojily do studentské stávkou Vyjdi ven na obranu ústavních hodnot.

Dne 18. března byl Vladimir Putin v prvním kole zvolen ruským prezidentem na dalších šest let. Ve stejný den byl ve Spojených státech amerických poprvé usmrcen člověk autonomním (samořídícím) vozidlem.

Šest mrtvých a dva zranění si 22. března vyžádal výbuch v areálu chemičky *Synthos* patřící společnosti Unipetrol v Kralupech nad Vltavou. Tento den byla na Slovensku jmenována vláda Petera Pellegriniho.

V pátek 29. března Česká televize zahájila digitální televizní vysílání ve standardu DVB-T2.

Duben

USA, Spojené království a Francie provedly 14. dubna letecký útok na Sýrii.

Dne 23. dubna byly v sarkofágu v kapli svaté Anežky v katedrále svatých Víta, Václava a Vojtěcha uloženy ostatky kardinála Josefa Berana, převezené z Vatikánu.

Květen

V sobotu 19. května se ve Velké Británii konala královská svatba: princ Harry se oženil s Meghan Markle.

V Evropské unii vstoupilo 25. května v platnost Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).

Červen

Od 14. června do 15. července se v Rusku konalo 21. mistrovství světa ve fotbale. Ve finále se utkaly Francie a Chorvatsko (s výsledkem 4:2).

Dne 23. června se hluboko v thajské jeskyni Tcham Luang Nang Non ztratilo 12 chlapců ve věku jedenáct až sedmnáct let a pětadvacetiletý trenér jejich fotbalového klubu, když ustupovali do jeskyně před stoupající vodou. Chlapci byli pohřešováni deset dní, 2. července byla celá skupina uvnitř jeskyně nalezena a ve dnech 8.–10. července byli všichni účastníci výpravy z jeskyně postupně vyvedeni potápěči. Jeden záchranář během operace zahynul.

Od 24. června mohou ženy v Saudské Arábii řídit auta.

Dne 27. června jmenoval prezident Miloš Zeman druhou vládu Andreje Babiše.

Červenec

Dne 1. července převzalo Rakousko předsednictví Evropské unie.

V Praze se ve dnech 1. až 7. července konal XVI. všesokolský slet připomínající 100. výročí vzniku Československa.

Etiopie a Eritrea uzavřely 9. července mírovou dohodu ukončující dvacetiletý pohraniční konflikt.

Dne 16. července se ve finských Helsinkách na první vzájemné schůzce setkali prezident Spojených států a Ruska Donald Trump a Vladimir Putin.

Nejdelší pozorovatelné zatmění Měsíce v 21. století se odehrálo v prázdninový pátek 27. července 2018 – trvalo 1 hodinu, 43 minut, 34 sekund.

Srpen

Dne 12. srpna vynesla raketa Delta IV Heavy z floridského mysu Canaveral sluneční sondu *Parker Solar Probe*, která by se měla dostat do vzdálenosti pouhých 8,5 poloměrů Slunce a získat další znalosti o sluneční koruně a mechanismu slunečního větru.

Třinec byl 31. srpna povýšen na statutární město.

Září

Ve dnech 8.–9. září se v Ostravě uskutečnil Kontinentální pohár v atletice.

První zařízení organizace *The Ocean Cleanup* („úklid oceánu“), které by mělo sbírat plastový odpad v Tichém oceánu, vyplulo 9. září ze San Francisca. Systém nyní putuje k takzvané velké pacifické skládce mezi Kalifornií a Havajskými ostrovy, kde podle odhadů vědců pluje na 1,8 bilionu kusů plastu.

Dne 10. září byla znovu otevřena stanice newyorského metra Cortlandt Street, sedmáct let po útocích z 11. září 2001.

Severovýchodní pobřeží Filipín zasáhl 14. září tajfun Mangkhut, jehož sílu lze srovnat s pátou, nejvyšší kategorií hurikánů. K pobřeží Severní Karolíny dorazil hurikán Florence.

Říjen

Ve dnech 5. a 6. října se konalo 1. kolo voleb do Senátu Parlamentu České republiky a volby do zastupitelstev obcí v Česku. O týden později, 12. a 13. října, pak 2. kolo.

Letní olympijské hry mládeže 2018 hostilo argentinské Buenos Aires od 6. do 18. října.

Dne 14. října svatořečil papež František papeže Pavla VI., Óscara Romera a dalších pět lidí.

Sedmáctého října Kanada zcela legalizovala veškeré užívání marihuany.

V sobotu 27. října byla u příležitosti 100. výročí vzniku Československa po rekonstrukci otevřena historická budova Národního muzea.

V neděli 28. října, v den 100. výročí vzniku Československa, se na Pražském hradě konal ceremoniál, při němž prezident Miloš Zeman udělil státní vyznamenání jednačtyřiceti osobnostem. Nejvyšším státním vyznamenáním, Řádem bílého lva, ve Vladislavském sále ocenil šest osobností. Udělil ho in memoriam třem prvorepublikovým generálům Josefu Bílému, Stanislavu Čečkovi a Karlu Husárkovi. Ocenil také někdejšího československého premiéra Antonína Švehlu. In memoriam byl vyznamenán i odbojář a stříbrný olympionik v gymnastice Jan Gajdoš. Řád převzal za svou práci při vysílání Československého rozhlasu po okupaci v srpnu 1968 Karel Lánský.

Listopad

Generální konference pro míry a váhy na svém 26. zasedání ve Versailles schválila 16. listopadu změnu definic základních jednotek soustavy SI, která vstoupí v platnost 20. května 2019.

Americká sonda InSight určená k průzkumu geologie Marsu dne 26. listopadu úspěšně přistála na povrchu planety.

Na seznam děl ústního a nehmotného dědictví lidstva UNESCO byl 28. listopadu zapsán modrotisk, o jehož zápis žádala Česká republika se čtyřmi dalšími státy.

Prosinec

Sedmý prosincový den vyslala Čína z kosmodromu Si-čchang lunární sondu Čchang-e 4, která má za cíl zkoumat odvrácenou stranu Měsíce.

Dne 20. prosince si výbuch metanu v dole ČSM ve Stonavě na Karvinsku vyžádal 13 mrtvých a tři vážně zraněné horníky. Báňská záchranná služba důl ČSM uzavřela a zahájila likvidaci následného požáru.

Odešli v roce 2018

5. ledna – slovenský herec **Marián Labuda** (* 28. 10. 1944)

14. února – **Jaroslav Med**, literární kritik, historik, spisovatel a vysokoškolský pedagog (* 19. 4. 1932)

19. února – **Miroslav Liškutín**, československý brigádní generál, československý letec RAF (* 23. srpna 1919)

2. března – **Ota Filip**, spisovatel a jeden z předních postav české exilové literatury (* 9. března 1930)

4. března – **Jef Kratochvil**, fotograf (* 30. června 1943)

5. března – **Antonín Buček**, krajinný ekolog (* 17. září 1942)

11. března – **Karl Lehmann**, německý kardinál a dlouholetý biskup v Mohuči (* 16. května 1935)

14. března – **Stephen Hawking**, britský teoretický fyzik a vědec (* 8. ledna 1942)

17. března – **Zdeněk Mahler**, spisovatel, scenárista, pedagog (* 7. prosince 1928)

7. dubna – **Anděla Haida**, válečná veteránka, příslušnice Ženských pomocných leteckých sborů (WAAF) (* 8. října 1913)

8. dubna – **Juraj Herz**, režisér a scenárista (* 4. září 1934)

13. dubna – **Miloš Forman**, režisér a scenárista (* 18. února 1932)
17. dubna – **Barbara Bushová**, bývalá první dáma USA a manželka George H. W. Bushe (* 8. června 1925)
20. dubna – **Pavel Šrut**, básník, překladatel a textař (* 3. dubna 1940)
29. dubna – **René Roubíček**, umělecký sklář a sklářský výtvarník (* 23. ledna 1922)
5. května – **Peter Duhan**, novinář a manažer, bývalý generální ředitel Československého a Českého rozhlasu (* 11. listopadu 1946)
10. června – **Karel Pokorný**, malíř (* 23. června 1944)
16. června – **Gabriela Vránová**, herečka, divadelní pedagožka a dabérka (* 27. července 1939)
26. června – **Jiří moravský Brabec**, textař folkových písní, hudební publicista, autor rozhlasových či televizních pořadů a dramaturg (* 29. června 1955)
30. června – **Dagmar Burešová**, advokátka, politička a bývalá ministryně spravedlnosti (* 19. října 1929); **Josef Kovalčuk** – divadelní dramaturg, scenárista a pedagog (* 5. srpna 1948)
4. července – **Marta Davouze**, publicistka a spisovatelka (* 12. května 1945)
14. července – **Petr Weigl**, filmový, televizní a divadelní režisér a dramaturg (* 16. března 1939); **Jiří Žďárský** – fotbalista (* 16. listopadu 1923)
2. srpna – **Ilja Racek**, herec (* 24. června 1930)
10. srpna – **Jiří Josek**, překladatel z angličtiny, redaktor, nakladatel a režisér (* 31. března 1950)
16. srpna – **Aretha Franklin**, americká zpěvačka, skladatelka a pianistka (* 25. března 1942)
18. srpna – **Kofi Annan**, ghanský diplomat, sedmý generální tajemník OSN (* 8. dubna 1938)
15. září – **Bohumil Kulínský**, dirigent a sbormistr (* 5. května 1952)
21. září – **Libor Vojkůvka**, malíř, cestovatel, fotograf, lidový bavič, entomolog a písmák (* 23. července 1947)
1. října – **Charles Aznavour**, francouzský šansoniér (* 22. května 1924)

4. října – **Pavel Smetana**, evangelický teolog a duchovní (* 14. července 1937)

6. října – **Montserrat Caballé**, španělská operní pěvkyně (* 12. dubna 1933)

27. října – **Ladislav Müller**, fotbalista, útočník, reprezentant Československa (* 2. září 1925)

24. listopadu – **Věra Růžičková**, sportovní gymnastka a olympijská vítězka (* 10. srpna 1928)

26. listopadu – **Bernardo Bertolucci**, italský filmový režisér (* 16. března 1941)

30. listopadu – **George H. W. Bush**, 41. americký prezident (* 12. června 1924)

14. prosince – **Joe Osborn**, americký baskytarista (* 28. srpna 1937)

18. prosince – **Jana Štěpánková**, herečka (* 6. září 1934)

(Převzato z Wikipedie, upraveno.)

***

Fotografie přiložené ke kronice pořídil městský fotograf Rudolf Flachs a fotografka Veronika Vendlová (snímky ze setkání s Karlem Schwarzenbergem), dále pocházejí z archivu kronikářky Renaty Skalošové a z archivu grafika a výtvarníka Zdeňka Vávry.